

ГРАД ВРАЊЕ

ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Крагујевац, јануар 2024. године

ECOlogica URBO DOO

Крагујевац
Саве Ковачевића 1

ECOlogica URBO DOO

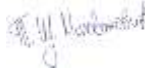
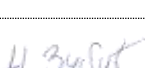
ГРАД ВРАЊЕ
ОПШТИНА ВРАЊЕ
ЈАНУАРИЈА 2024. ГОДИНЕ

Тел: +381 (0) 34 331 332
Факс: +381 (0) 34 337 237
e-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	“SUNFLOW SOUTH” DOO Београд Хумска бр. 6а/20	

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ECOlogica URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1	
ДИРЕКТОР	Евица Рајић директор	

РАДНИ ТИМ	Евица Рајић, дипл. еколог	
	Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл. еколог	

Садржај:

Увод	16
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	19
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ	21
1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содрце у Врању	24
1.1.2. Постојећа и планирана намена површина	28
1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност	32
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ НА ПЛАНА	35
1.2.1. Природне карактеристике подручја	35
1.2.2. Приказ стања животне средине	41
1.3. ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ И ПЛАНИРАНОГ СТАЊА ИНФРАСТРУКТУРНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ	45
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	45
1.3.2. Комунална инфраструктура	46
1.3.3. Електроенергетска инфраструктура	49
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура	51
1.3.5. Зелене површине	51
1.4. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЗОНАМА ГДЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДЕ ИЗЛОЖЕНА ЗНАЧАЈНИМ УТИЦАЈИМА ..	52
1.5. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ	53
1.6. ПРИКАЗ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ	54
1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содрце у Врању	54
1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содрце у Врању	54
1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине	55
1.7. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА НАДЛЕЖНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА, ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ПРЕДУЗЕЋИМА	58
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	60
2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	60
2.2. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	61
2.3. ИЗБОР ИНДИКАТОРА	61
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	65
3.1. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА ПЛАНА	65
3.2. ЕКОЛОШКА ВАЛОРИЗАЦИЈА ПОДРУЧА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ	66
3.3. ПРИКАЗ ПРОЦЕЊЕНИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И ОГРАНИЧАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ, ОДНОСНО УВЕЋАВАЊЕ ПОЗИТИВНИХ УТИЦАЈА	69
3.4. НАЧИН ВРЕДНОВАЊА ЧИНИОЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ, ОГРАНИЧАВАЊЕ И КОМПЕНЗАЦИЈУ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	74
3.4.1. Заштита ваздуха	74
3.4.2. Заштита вода	75
3.4.3. Заштита земљишта	76
3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела	78
3.4.5. Заштита културних добара	80
3.4.6. Бука и вибрација	81
3.4.7. Нејонизујуће зрачење	82
3.4.8. Управљање отпадом	83
3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација	85
4.0. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ	89
5.0. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	90

5.1. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	91
5.2. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	92
5.3. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	93
6.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	94
6.1. ПРИКАЗ ПРИМЕЊЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ.....	94
6.2. ТЕШКОЋЕ ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	94
7.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА ЗА ИЗБОР ПРЕДЛОЖЕНОГ ПЛАНА	95
8.0. ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	96
9.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА.....	97

У складу са Чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовању мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Тијана Цветковић Миловановић, мастер еколог

Марин Рајић, дипл. инж. Електротехнике

Марија Бабић, мастер биолог-еколог

Звездана Новаковић, мастер инж. технологије

Невена Зубић, мастер хемичар

Анђела Васиљевић, дип. еколог

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, поштују одредбе Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10), Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању („Сл. гласник града Врања“, бр. 10/23) и Одлуком о приступању изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину („Сл. гласник града Врања“, бр. 7/23), дефинисана је обавеза израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Крагујевац, новембар 2023. године

ECOlogica URBO DOO

Директор:

Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године
Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

доноси

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу**Уписани капитал**

- Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:**Заступник**

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена

Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

5000188041265

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC**

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

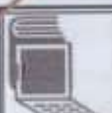
Страна 1 од 2

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 449/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Милалин Магдош

	 8000074754368	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	Република Србија Агенција за привредно регистро

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Скраћено пословно име ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина КРАГУЈЕВАЦ

Место КРАГУЈЕВАЦ

Улица САВЕ КОВАЧЕВИЋА

Број и слово 1

Спрат, број стана и слово / /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

Законски Идентификациони Број (ПИБ)	104733275
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачуни	160-0000000451212-75 360-0000000010011-37 220-0000000064888-10 160-0000000536986-94 160-0053900024920-76 370-0000000023759-53
Подаци о статусу / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута ____ Датум важећег оснивачког акта ____

Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Евица ____ Презиме ____ Рајић
ЈМБГ	____ 2610958787413
Функција	____ Директор
Ограничење супотписом	____ не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	____ Евица Рајић
ЈМБГ	____ 2610958787413
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
____ Уписан: 500,00 EUR	____
износ	датум
____ Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	____ 9. новембар 2006
Удео	износ(%) ____ 100,000000000000

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 2 од

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Мисадин Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

У складу са Одлуком о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању („Сл. гласник града Врања“, бр. 10/23) приступило се изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању. У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, бр. 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Сл. гласник града Врања“, бр. 7/23), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и непосредно окружење са потенцијално осетљивим рецепторима животне средине на које План може утицати.

Стратешка процена утицаја на животну средину (SEA – Strategic Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора, предмета еколошке анализе, са свим осетљивим рецепторима животне и друштвене средине, који већ трпе или могу трпети утицаје и потенцијалне последице постојеће и планиране намене:

- у поступку припреме планског документа и доношења Одлуке о изради Плана и Одлуке о приступању израде Стратешке;
- у току раног јавног увида и упознавања јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле планског документа;
- у фази разматрања СПУ (Извештаја о СПУ) и Извештаја заинтересованих страна и заинтересоване јавности о СПУ;
- у фази усвајања Плана којим се планира уређење простора уз планирање, примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне и друштвене средине, односно интегралне заштите простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор еколошки најприхватљивијег, са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин. Кроз процес стратешке процене утицаја, све планским документом планиране намене, садржаји и активности, се критички разматрају са становишта утицаја на животну и друштвену средину, након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа, под дефинисаним и прописаним условима, или се одустаје од планираних намена, пројеката и активности. Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних страна и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природних вредности простора.

Поступак процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10).

Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину“. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом

животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева), при изради Плана;
- интегрисање мера заштите животне средине у све фазе израде Плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце, на територији града Врања, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите животне и друштвене средине;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалог утицаја Плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране и уређење површина, при постојећим ограничењима и утицајима на природу, животну и друштвену средину;
- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце;

- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине, мера потенцијалне еколошке компензације у поступку имплементације Плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране и уређење површина на природу, животну и друштвену средину;
- еколошку валоризацију подручја Плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене, односно изградња соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце.

1.0. Полазне основе Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од битног значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне средине и одрживог коришћења простора;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, предео и пејзаж, локално становништво и зоне становања, односно све заступљене осетљиве рецепторе;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању природне и животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању;
- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- дефинисање мера еколошке компензације;
- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату

Плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);

- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине и остваривања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању. Израда СПУ планског документа обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја**, односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности**, што представља обавезно укључивање у План услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћење земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије и Извештаја о СПУ ППР („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Просторног плана града Врања („Службени гласник града Врања”, бр. 18/18 и 32/20). као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације битне планске документације, ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исходовање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на План и Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;
- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Плана и доношење (усвајање) Плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Плана, имати приступ информацијама које се односе на План.

1.1. Правни и плански основ Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС”, бр. 32/19);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању („Сл. гласник града Врања”, бр. 10/23);
- Одлука о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, бр. 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Сл. гласник града Врања”, бр. 7/23).

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) је:

- Просторни план града Врања („Службени гласник града Врања”, бр. 18/18, 32/20 и 10/23).

Просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Сл. гласник РС”, бр. 101/15);
- Национална стратегије одрживог развоја („Сл. гласник РС”, бр. 57/08);
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године („Сл. гласник РС”, бр. 12/22).

Остала коришћена документација, услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:
  - Решење 03 бр. 021-3422/2 од 30.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
  - Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, КО Сдерце у Врању, бр. 1574/2-02 од 27.09.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;
  - Обавештење у вези са израдом ПДР-а соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, града Врања, бр. 15557-2 од 25.09.2023. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
  - Обавештење, бр. 217-8171/23-1 од 26.09.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Врању;
  - Технички услови за пројектовање бр. 3233/2 од 19.09.2023. године., ЈП Водовод Врање;

- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 130-00-UTD-003-1307/2023-003 од 05.10.2023. године., Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“, Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ бр. Д.10.22-411394/2-23 од 28.09.2023. године., Електродистрибуција Србије, Дистрибутивно подручје Ниш, Огранак Врање;
- Услови за потребу израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, бр. 350-01-00154/2023-03 од 03.10.2023. године., Министарство заштите животне средине;
- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 14450 од 17.10.2023. године., СРБИЈА ШУМЕ;
- Обавештење бр. 000223047 2023 14840 007 000 000 001 од 11.10.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000223951/2023 од 19.10.2023. године., Министарство рударства и енергетике;
- Услови и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000262766 2023 14810 006 000 000 001 од 24.10.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктура;
- Локацијски санитарни услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 530-53-1862/2023-10 од 26.0.2023. године., Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење санитарне инспекције, Одсек за санитарни надзор Врање;
- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 1126-1/23 од 19.09.2023. године., ЈП Урбанизам и изградња града Врања;
- Обавештење бр. 922-3-154/2023 од 26.09.2023. године., Републички хидрометеоролошки завод;
- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 4/3-09-0293/2023-0002 од 22.09.2023. године., Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Подаци и услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, 1-01-3491-343/23-1 од 25.09.2022. године., РАТЕЛ;
- Технички услови за израду детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. Д211-405408/2-2023 од 29.09.2023. године., Телеком Србија.

За израду Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон и 62/23);

- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21 и 35/23);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18 (др. закон) и 71/21);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23 – др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи“, бр. 38/09);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 117/21);
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС“, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС“, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС“, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 72/23);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, бр. 33/16);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС“, бр. 7/19);

- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 21/10, 10/13 и 44/18-др. закон);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС”, бр. 70/09);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);
- Оквирна директива о буци (2002/49/ЕК).

1.1.1. Приказ садржаја и циљева Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

Садржај Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исп., 64/10—одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13—одлука УС, 50/13—одлука УС, 98/13—одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23).

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	
1. ОПШТИ ДЕО ПЛАНА	
1.1.	Уводне напомене, повод и контекст израде Плана
1.2.	Правни и плански основ
1.3.	Извод из планова вишег реда
1.4.	Опис постојећег стања и начина коришћења простора
1.5.	Граница Плана и обухват грађевинског подручја
2. ПЛАНСКИ ДЕО	
2.1.	ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА
	2.1.1. Подела простора на урбанистичке целине и зоне
	2.1.2. Намена површина и објеката
	2.1.3. Попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте
	2.1.4. Трасе, коридори и капацитети инфраструктуре и услови за њихово прикључење
	2.1.4.1. Саобраћајна инфраструктура
	2.1.4.2. Водопривредна инфраструктура
	2.1.4.3. Телекомуникациона инфраструктура

	2.1.5. Услови и мере заштите културног и природног наслеђа и остале мере заштите
2.2.	Правила грађења
	2.2.1. Правила грађења за јавне површине и објекте
	2.2.2. Правила грађења за површине остале намене
3. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА	
3.1.	Смернице за спровођење Плана
3.2.	Извор финансирања
4. АНАЛИТИЧКО-ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА	
5. ГРАФИЧКИ ДЕО ПЛАНА	
6. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	

Основни Циљ израде овог Плана јесте анализа предметне локације у архитектонско-урбанистичком смислу и преиспитивање могућности и ограничења за изградњу жељених садржаја у склопу соларне електране и то:

- да се кроз анализу просторних и природних потенцијала (метеоролошке погодности, морфологија терена, постојећа саобраћајна и инфраструктурна опремљеност локације) створе плански и правни услови за изградњу соларне електране са припадајућом инфраструктуром;
- дефинисање система преноса, начин и техничке карактеристике прикључења на електроенергетски систем Србије;
- дефинисање утицаја планираног система на природну средину, насељена места у близини и даљем окружењу, постојећу путну мрежу и укупну инфраструктуру;
- дефинисање правила грађења на простору соларне електране у обухвату ПДР-а.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора у обухвату Плана засниваће се на принципима рационалне организације и уређења простора и усклађивању планираних садржаја са могућностима и ограничењима у простору.

Визија и циљ Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране, односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

1.1.1.1. Обухват Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сoderце у Врању

Грађевинско подручје обухваћено планом припада катастарској општини Сoderце унутар описане границе. Површина обухвата Плана износи 4,83 ha.

За почетну тачку описа границе утврђена је тачка 1 која се налази на кп. бр. 2240 КО Сoderце. Затим у правцу северозапада иде до тачке 2 која се налази на међи кп. бр. 327 и 330 КО Сoderце. Од тачке 2 у правцу североистока до тачке 3 која се налази на тромеђи кп. бр. 328 и 329 КО Сoderце и 3399 КО Врање 2. Од тачке 3 иде у правцу северозапада до тачке 4 која се налази на тромеђи кп. бр. 324 и 325 КО Сoderце и 3380 КО Врање 2. Од тачке 4 иде у правцу југозапада до тачке 5 која се такође налази на међи кп. бр. 323 и 326 КО Сoderце. Од тачке 5 иде у правцу северозапада до тачке 6 која се налази на кп. бр. 294 КО Сoderце. Од тачке 6 иде у правцу југоистока до тачке 7 која се налази на међи кп. бр. 292 и 293 КО Сoderце. Од тачке 7 иде у истом правцу до тачка 8 која се налази на међи кп. бр. 292 и 293 КО Сoderце. Од тачке 8 иде даље у правцу североистока до тачке 9 која се налази на међи кп. бр. 293 и 292 КО Сoderце. Од тачке 9 наставља даље у правцу северозапада до тачке 10 која се налази између кп. бр. 288, 289, 290 и 291 КО Сoderце. Од тачке 10 иде у правцу запада, мења правац и у правцу северозапада долази до тачке 11 која се налази на тромеђи к.п. бр. 281, 282/1 и 282/3 КО Сoderце. Од тачке 11 иде у правцу североистока до тачке 12 која се налази на међи кп. бр. 282/2, 283/1, 283/2 и 282/3 КО Сoderце. Од тачке 12 иде у правцу севера до тачке 13 која се налази на тромеђи к.п. бр. 266, 277 и 278 КО Сoderце. Од тачке 13 иде у правцу југозапада до тачке 14 која се налази на међи кп. бр. 275 и 276 КО Сoderце. Од тачке 14

иде у истом правцу до тачке 15 која се налази на троизмеђи кп. бр. 270, 276 и 736 КО Сдерце. Од тачке 15 иде у правцу јагоистока до тачке 16 која се налази на међи кп. бр. 285 и 736 КО Сдерце. Од тачке 16 иде у правцу јагоистока до тачке 17 која се налази на кп. бр. 2239 КО Сдерце. Од тачке 17 иде у правцу југозапада, мења правац и у правцу југоистока долази до до тачке 18 која се налази на кп. бр. 690 КО Сдерце. Од тачке 18 иде у правцу североистока, мења правац и у правцу југоистока долази до тачке 19 која се налази на међи кп. бр. 669 и 672 КО Сдерце. Од тачке 19 иде у правцу југозапада до тачке 20 која се налази на тремеђи кп. бр. 669, 671 и 600/1 КО Сдерце. Од тачке 20 иде у правцу југоистока до тачка 21 која се налази на тремеђи кп. бр. 662, 654 и 600/1 КО Сдерце. Од тачке 21 иде у правцу североистока до тачке 22 која се налази на међи кп. бр. 655 и 660 КО Сдерце. Од тачке 22 иде у правцу северозапада до тачке 23 која се налази на међи кп. бр. 660 и 666 КО Сдерце. Од тачке 23 иде у правцу североистока до тачке 24 која се налази на међи кп. бр. 667 и 658 КО Сдерце. Од тачке 24 иде у правцу југоистока до тачке 25 која се налази на кп. бр. 2240/2 КО Сдерце. Од тачке 25 иде у правцу истока долази до тачке 1.

Табела бр. 2. Попис парцела и имаоци права на парцелама у оквиру границе Плана

Р.б.	К.п. б.р.	К.О.	Имаоци права на парцели	П/м2
1.	276	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1968
2.	277	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1591
3.	280	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1915
4.	281	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	817
5.	282/1	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	2506
6.	282/2	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1482
7.	290	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	399
8.	291	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	2425
9.	292	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	7243
10.	325	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	361
11.	326	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	953
12.	327	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	2994
13.	328	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1343
14.	660	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1053
15.	662	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	395
16.	663	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	454
17.	666	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1927
18.	667	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	749
19.	668	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	1711
20.	669	Сдерце	SUNFLOW SOUTH DOO BEOGRAD	12442
21.	2239	Сдерце	ГРАД ВРАЊЕ	3072
22.	2240/2	Сдерце	ГРАД ВРАЊЕ	3242
23.	652	Сдерце	СТОЈАНОВИЋ (СТОЈАН) ГРАДИМИР	1296
24.	656	Сдерце	½ СТОЈИЉКОВИЋ (МИЛОВАН) ГОРАН ½ СТОЈИЉКОВИЋ (МИЛОВАН) ЗОРАН	691
25.	672	Сдерце	½ СТОЈАНОВИЋ ДАРА ½ СТОЈАНОВИЋ (ДИМИТРИЈЕ) ГЛИГОРИЈЕ	572
26.	673	Сдерце	НИКОЛИЋ (ВЛАДИМИР) НЕНАД	522
27.	676	Сдерце	1/5 СТОЈАНОВИЋ ЛЕПА 4/5 СТОЈАНОВИЋ (ИЛИЈА) СТОЈАН	498

28.	677	Содерце	1/6 ТОМИЋ (ДУШАН) АНТАНАС 5/6 ТОМИЋ (ЈОВАН) ТОМИСЛАВ	537
29.	682	Содерце	СТОЈАНОВИЋ (ВОЈИСЛАВ) МИРОСЛАВ	2334
30.	683	Содерце	СТОЈАНОВИЋ СТАНОЈЕ	2193
31.	684	Содерце	СТОЈАНОВИЋ СТАНОЈЕ	2818
32.	687	Содерце	СТОЈАНОВИЋ (ПЕТАР) СРБОЉУБ	2495
33.	688	Содерце	КРСТИЋ (МИЛОШ) РАДОВАН	2600
34.	690	Содерце	ЈАЗИКОВИЋ (ДУШАН) МИОДРАГ	2295
35.	2239	Содерце	ГРАД ВРАЊЕ	3072
36.	726	Содерце	½ ПЕТРОВИЋ (ВЛАДИМИР) РАДИСАВ ½ ПЕТРОВИЋ (РАДОСАВ) ДРАГАН	2586
37.	728	Содерце	½ АНАКИЕВ (АНАНИ) МИРОЉУБ ½ СТОШИЋ (ЈОРДАН) ДЕЈАН	2706
38.	731	Содерце	МИШИЋ (МИЛЕ) ЈОВАН	858
39.	732	Содерце	СТОЈАНОВИЋ (СТЕВАН) НИКОЛА	814
40.	733	Содерце	МЛАДЕНОВИЋ (СРБОЉУБ) САВА	650
41.	735	Содерце	СТОЈАНОВИЋ (СТОЈАН) СТАНОЈЕ	765
42.	736	Содерце	ГРАД ВРАЊЕ	138723
43.	330	Содерце	РАДОВАНОВИЋ (РАДИВОЈЕ) ГОРДАНА РИСТИЋ (РАДИВОЈЕ) ДРАГАН	2591
44.	323	Содерце	½ СТОЈИЉКОВИЋ (ЖИВОРАД) ДРАГАН ½ СТОЈИЉКОВИЋ (ЖИВОРАД) СРЂАН	1054
45.	322	Содерце	ПЕТРОВИЋ (МИЛАН) БЛАГОЈЕ	715
46.	320	Содерце	СТЕВАНОВИЋ (ЂОРЂЕ) МИЛОРАД	608
47.	319	Содерце	ПЕТРОВИЋ (ДУШАН) СВЕТИСЛАВ	732
48.	318	Содерце	СТАМЕНКОВИЋ (СТОЈАН) ДРАГАН	895
49.	316	Содерце	СТАМЕНКОВИЋ (СТОЈАН) ДРАГАН	845
50.	315	Содерце	ЈАЊИЋ (ЈАНКО) ВОЈА	811
51.	314	Содерце	½ ПЕТРОВИЋ (ВЛАДИМИР) РАДИСАВ ½ ПЕТРОВИЋ (РАДОСАВ) ДРАГАН	756
52.	309	Содерце	ЈОВАНОВИЋ (ДУШАН) БРАНИСЛАВ	659
53.	308	Содерце	ЈАЗИКОВИЋ (ДУШАН) МИОДРАГ	749
54.	307	Содерце	ЈАЗИКОВИЋ (ДУШАН) МИОДРАГ	1402
55.	306	Содерце	½ ПЕТРОВИЋ (ВЛАДИМИР) РАДИСАВ ½ ПЕТРОВИЋ (РАДОСАВ) ДРАГАН	239
56.	305	Содерце	СТАМЕНКОВИЋ (СТОЈАН) ДРАГАН	295
57.	304	Содерце	МИШИЋ (МИЛЕ) ЈОВАН	118
58.	303	Содерце	АЦЕВСКА (НИКОЛА) МИРОСЛАВА	117
59.	302	Содерце	МЛАДЕНОВИЋ (СРБОЉУБ) САВА	98
60.	301	Содерце	СТОЈАНОВИЋ СТАНОЈЕ	153
61.	300	Содерце	СТАМЕНКОВИЋ (МИЛОШ) МИРА	277
62.	299	Содерце	НИКОЛИЋ (СЛОБОДАН) ИВАН	220
63.	298	Содерце	1/2ТОМИЋ (ВУЈИЦА) ЗОРАН 1/2ТОМИЋ (ВУЈИЦА) МИРОСЛАВ	388
64.	297	Содерце	СТОЈИЉКОВИЋ (МИЛОВАН) ЗОРАН	105
65.	296	Содерце	½ СТОЈИЉКОВИЋ (МИЛОВАН) ГОРАН ½ СТОЈИЉКОВИЋ (МИЛОВАН) ЗОРАН	79
66.	295	Содерце	СТОЈИЉКОВИЋ (ДРАГОЉУБ) ПРЕДРАГ	106
67.	294	Содерце	СТЕВАНОВИЋ (ВЛАДИМИР) ЈОВИЦА	140

1.1.2. Постојећа и планирана намена површина

1.1.2.1. Постојећа намена површина

Планом је обухваћен део подручја **КО Сoderце**. Планско подручје обухвата површину од **4,83 ha**.

Предметно подручје налази се у западном делу подручја Просторног плана Града Врања. Заузима део катастарске општине Сoderце. Предметни простор је неизграђен.

Постојећа намена површина је:

- Пољопривредно земљиште.

Простор обухваћен Планом налази се у западном делу административног подручја града Врања. Обухвата некатегорисани пут као и део катастарских парцела које се налазе са његове леве и десне стране на којима је планирана изградња соларне електране.

Земљиште које је овим планским документом намењено за изградњу соларне електране је претежно пољопривредно земљиште у приватној својини. На предметној локацији нема изграђених објеката.

1.1.2.2. Планирана намена површина

Планско подручје у оквиру ког је планирана соларна електрана „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ одређено је границама обухвата Плана детаљне регулације у оквиру ког су дефинисане зоне са истим правилима уређења и грађења, а у складу са планираном наменом.

У оквиру ове соларне електране је планирано више групација соларних панела (соларна поља) која су међусобно повезана јавном саобраћајницом (постојећи некатегорисани пут) и интерним саобраћајницама у функцији електране.

Соларна поља могу а не морају чинити независне функционалне зоне у смислу производње или потрошње електричне енергије и прикључења на електроенергетски систем Електромреже Србије. Планирана одобрена снага соларне електране је 3000 kW а детаљно ће бити дефинисана приликом израде техничке документације у складу са фазама и динамиком реализације као и техничким карактеристикама појединих типова соларних панела који ће бити уграђени у оквиру свих или појединачних соларних поља.

У оквиру анализираног обухвата, Планом се дефинишу основне намене површина у оквиру којих се дефинишу правила за изградњу објеката у функцији соларне електране и инфраструктурних објеката у оквиру површине јавне намене.

Планиране намене површина у обухвату Плана су:

- **површине јавне намене:**
  - јавна саобраћајница (коридор некатегорисаног пута)
- **површине осталих намена:**
  - површине и објекти у функцији производње електричне енергије

Подела на карактеристичке целине и зоне извршена је на основу претежне намене планског решења.

ЦЕЛИНА I – соларна електрана „Горње ливаде“ (граница Плана):

- зона – **A јавна саобраћајница** (коридор некатегорисаног пута);
- зона – **Б**;
  - **Б1, Б2 и Б3 и Б4** – површине и објекти у функцији производње електричне енергије.

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

ПОВРШИНЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ - Јавна саобраћајница (коридор некатегорисаног пута)

Према концепцији планираног саобраћајног решења, предвиђа се уређење, реконструкција, проширење коловоза и путног појаса постојећег некатегорисаног пута дужине од 587 m. Наведени некатегорисани пут представља наставак планиране

стамбене саобраћајнице у Плану детаљне регулације у насељу Содерце у Врању ("Службени гласник Града Врања", број 17/2021).

На графичком прилогу број 4. - "Регулација и нивелационо решење саобраћаја", приказана је траса саобраћајнице и њена регулациона ширина.

Овим Планом се формира једна катастарска працела за јавну саобраћајницу - **ЈС1** у функцији обезбеђења приступа површинама и објектима за производњу електричне енергије а који се налазе у оквиру земљишта остале намене. Наведена саобраћајница користиће се и за приступ катастарским парцелама које нису у обухвату Плана и користе се у друге намене. Геометрија наведене парцеле дефинисана је у складу са могућностима за реализацију саобраћајнице чија је регулациона ширина 5,5 м. У складу са наменом земљишта у обухвату Плана као и наменом земљишта изван Плана које се налази са леве и десне стране трасе планиране саобраћајнице, предвиђена је изградња само коловоза док тротоари нису предвиђени. Овим Планом се дефинишу аналитичко-геодетски елементи за формирање грађевинске працеле „ЈС1“, потребни за спровођење у РГЗ-у.

Подземна енергетска и телекомуникациона кабловска мрежа, по потреби и систем уземљења који међусобно повезују соларне панеле и соларна поља и читав комплекс са местом за испоруку произведене енергије у електроенергетску мрежу и на телекомуникациони систем, а у складу са технологијом се претежно протеже у границама постојећих катастарских парцела некатегорисаног пута, а по потреби и преко осталих парцела.

Попис парцела за јавне намене

У оквиру јавног земљишта у обухвату Плана детаљне регулације налазе се површина јавне намене - јавна саобраћајница (коридор некатегорисаног пута).

ПОВРШИНЕ ОСТАЛЕ НАМЕНЕ - Концепција уређења и грађења подручја соларне електране

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу енергетске ефикасности на подручју града Врања и тиме посредно доприноси унапређењу квалитета животне средине.

Локација планиране соларне електране се налази у близини подручја обухваћеног Генералним урбанистичким планом Врања.

Изабрана локација представља потпуно отворени терен, без топографских препрека које би умањиле соларни потенцијал.

Планирано је да енергетски објекат / соларна електрана, у тачки прикључења може пласирати снагу до 3 MW2 што ће се прецизирати условима за пројектовање и прикључење, издатим од надлежне институције.

У границама зоне Б могућа је изградња искључиво соларних поља, објеката и опреме у функцији рада соларне електране. Ово подразумева и по потреби постављање објеката контејнерског или монтажано-бетонског типа у којима се смешта потребна електроенергетска и електронска опрема и компоненте (инвертери, мегават станице и сл.). Овакве објекте је најчешће потребно поставити у оквиру соларног поља за сваку функционалну целину, у зависности од техничко - технолошког решења, у складу са овим Планом. Такође овај садржај могуће је поставити уз сваку планирану локацију соларног поља или по потреби мању групацију соларних панела.

Сагледавајући чињеницу да је земљиште у непосредном окружењу пољопривредно, које се обрађује различитим пољопривредним машинама, одређено је да на парцели на којој се планира постављање соларних панела зона дозвољене изградње мора бити удаљена мин 5 m од граница суседних парцела у циљу заштите од ненамерног удара пољопривредне механизације. Поред наведеног приликом дефинисања зона грађења били су меродавни следећи параметри:

- границе катастарских парцела

- техничко технолошки захтеви за изградњу и експлоатацију соларне електране
- могућности и ограничења наведена у прибављеним условима надлежних институција.

У складу са овим Планом, у оквиру дефинисане границе намене површина, могућа је подела постојећих катастарских парцела у циљу решавања имовинско - правних односа, а у складу са Законом о пољопривредном земљишту и Условима надлежних министарства.

Инвеститор је дужан да власницима или држаоцима суседног или околног земљишта надокнади штету која буде причињена пролазом и превозом. Ако не буде постигнут споразум о висини накнаде штете, одлуку о томе доноси надлежни суд.

У оквиру осталог земљишта односно **зоне Б** планирају се следећи објекти и делови система:

- Фотонапонски панели
- Мегават станица
- Расклопно постројење
- Командно – надзорни објекат
- Кабловска мрежа
- Инвертори
- Метеоролошка станица
- Остали објекти у функцији соларне електране у складу са техничком документацијом

У комплексу треба бити планиран паркинг простор и интерне саобраћајно- манипулативне површине као и други садржаји неопходни за нормално и безбедно функционисање соларне електране.

Савремени **фотонапонски панели** се састоје од фотонапонских ћелија везаних редно и паралелно. Ћелије су израђене од кристалног силицијума имају високу ефикасност, добру поузданост и дуг животни век. Димензије панела су оквирно 2.4x1.3x0.35 m. Тежина самог панела износи око 34.5 kg. Оквир панела је направљен од алуминијума. Животни век овог типа панела износи око 25-30 година, при чему њихова ефикасност опада током животног века са градијентом око 0.4-1% годишње.

Мегават станица је посебно пројектовано решење за конверзију и даљи трансфер произведене фотонапонске енергије. У њој се смешта сва електрична опрема која је потребна да се брзо и поуздано повеже ПВ електрана на средњенапонску (СН) електричну мрежу.

У мегават станици су смештена два централна инвертера, СН разводно постројење, систем за надзор и НН разводно постројење за јсс везе са стринга фотонапонских ћелија. Инвертори ће бити комбиновани са МППТ уређајима (уређајима за праћење тачке максималне снаге).

У складу са предвиђеном снагом свих фотонапонских панела, одредиће се број и распоред мегават станица.

Расклопно постројење електране је место где се врши повезивање електране са местом прикључења електране на дистрибутивни систем електричне енергије.

Командно –надзорна зграда је објекат контејнерског типа за смештај опреме за праћење рада електране.

Кабловска мрежа, којом се повезују панели у оквиру соларног поља се полажу на довољној дубини која обезбеђује неометано кретање механизације и обраду земљишта и одржавање соларног парка. Панели су повезани електричним кабловима ЈС у низове (тзв. стринг) који се доводе до разводне табле, преко којих се повезују у централни инвертор у мегават станици. Разводна табла се монтира за један шип у типском модулу до које се воде каблови од фотонапонских панела. Од разводне табле се каблови подземно спроводе до мегават станице, где се повезују на инверторе.

Нормална дубина полагања каблова у земљу је:

- за каблове напона до 1 kV: око 0,80 m
- за каблове мреже 35 kV: око 1,10 m

Међусобни размаци при полагању каблова у ров треба да износе: □ за каблове 1 kV: око 0,07 m;

- за каблове 35 kV: око 0,12 m.

При полагању у исти ров каблова различитог напонског нивоа узима се међусобни размак за каблове вишег напона. На свим местима где се очекује одвијање моторног саобраћаја (коловози, колски прилази и слично) прави се кабловска канализација од бетонских кабловица или ПВЦ цеви. Механизација потребна у технолошком процесу изградње соларне електране, као и механизација која се користи у периоду одржавања не превазилази габарите и оптерећања стандардне пољоприврене механизације која се у овом подручју користи, тако да се може претпоставити да су некатегорисани путеви, који су већ у употреби, задовољавајућег профила и носивости.

Заштитно уземљење представља уземљење металних делова који не припадају струјном колу, а који могу да дођу под напоном у случају квара, и на тај начин спречава се настанак услова опасних по живот људи који рукују уређајима. За целокупан систем соларних панела, модула, секција модула и група секција модула предвиђа се јединствен уземљивачки систем изведен начињеном од бакарног ужета 35 mm². На уземљивачки систем биће повезане и мегават станице са целокупном опремом.

На нивоу електране предвиђен је:

- централизован и комплетан надзор електране;
- управљање свим функционалним целинама односно управљање мегават станицом, групом секција соларних панела, разводним постројењем 35 kV, сопственом потрошњом.

У процесу аутоматског управљања са нивоа електране улога главног ПЛЦ - а је да „прати“ ниво предате снаге (енергије) путем MPPTS (Maximum Power Point Tracking System) и да на основу тога одређује када и на који начин би радили соларни панели.

У оквиру соларне електране неопходно је реализовати путеве/пролазе чија ће геометрија и ширина пролаза бити дефинисана у складу са најрационалнијим решењем размака између соларних панела и нивелацијом терена.

Сви напред наведени описи елемената соларне електране су дати илустративно ради лакшег сагледавања планиране интервенције у простору који је намењен за реализацију електране и нису обавезујући, а прецизна техничко-технолошка решења ће бити дефинисана разрадом кроз техничку документацију.

Табела бр. 3: Биланс постојећих и планираних намена

Намена	Постојеће стање		Планирано стање	
	Површина (ha)	Проц.заст. (%)	Површина (ha)	Проц.заст. (%)
Земљиште за јавне намене				
• Некатегорисани пут	0,26	5,38	/	/
• Шумско земљиште	0,28	5,80	/	/
• Пољопривредно земљиште	4,29	88,82	/	/
• Површине и објекти у функцији производње електричне енергије	/	/	4,44	93,17
• JC1 – Јавна саобраћајница	/	/	0,39	6,83
УКУПНО	4,83	100%	4,83	100%

1.1.2.3. Концепција уређења и грађења

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу енергетске ефикасности на подручју града Враћа и тиме посредно доприноси унапређењу квалитета животне средине.

Предметна локација представља потпуно отворени терен, без топографских препрека које би умањиле соларни потенцијал.

Планирано је да енергетски објекат / соларна електрана, у тачки прикључења може пласирати снагу до 3 MW што ће се прецизирати условима за пројектовање и прикључење, издатим од надлежне институције.

Концепција просторног уређења

Просторни концепт који је предложен планом се заснива на следећем:

- Анализа и оцена затеченог стања на предметном подручју, обрађена кроз Елаборат за рани јавни увид;
- Опредељење будућег идентитета, уређења и опремања града;
- Усмеравање просторне организације и оптимално програмско решење шире зоне и веза са окружењем;
- Подела на целине, узимајући у обзир морфолошке, еколошке и природне специфичности обухвата;
- Одређивање грађевинског реона за реализацију сложеног и са природним окружењем интегрисаног дела насеља у обухвату плана;
- Унапређење и очување постојећег природног наслеђа и заштита и унапређењу квалитета животне средине;
- Усклађивање решења уличне, комуникацијске и инфраструктурне мреже уз обезбеђење услова за уређење и фазну изградњу;
- Одређивање претежних намена и компатибилних намена;
- Дефинисање обухвата плана и подела земљишта на земљиште за јавне и остале намене;
- Процена развојних могућности са аспекта доступности грађевинског земљишта, потребе и могућности опремања грађевинског земљишта комуналном инфраструктуром и оријентациона средстава локалне управе намењених за те сврхе;
- Дефинисања циљева уређења простора и планиране изградње;
- Дефинисања јасних принципа поделе на урбанистичке целине, према урбанистичким показатељима и типичним карактеристикама, за које ће бити дефинисана Правила уређења и Правила грађења;
- Максимално учешће цивилног друштва у процедури израде и доношења плана у складу са „Агендом 21“.

1.1.3. Хијерархијски однос са другим плановима – планска усклађеност

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);

- Просторни план града Врања („Службени гласник града Врања", бр. 18/18, 32/20 и 10/23).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС", бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеви ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као битни циљеви за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Просторни план града Врања („Службени гласник града Врања", бр. 18/18, 32/20 и 10/23) - Према Просторном плану града Врања (у даљем тексту: Просторни план), у планском периоду посебно ће се потенцирати коришћење алтернативних извора енергије: ветра, сунца, биомасе и др.

II ПЛАНСКА РЕШЕЊА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

6. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА, ПОВЕЗИВАЊЕ СА РЕГИОНАЛНИМ ИНФРАСТРУКТУРНИМ МРЕЖАМА

6.4 ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Соларне електране представљају могућност производње и коришћења електричне енергије добијене коришћењем Сунца. Изградња соларних електране је последњих година све популарнија у Србији. Пут од идеје до реализације није једноставан, а најважнији је предуслов за примену било ког пројекта ОИЕ јесу природни ресурси. Град Врање је повољна локација за инвестирање у соларне електране.

Улагање у соларне електране је исплативо јер ова постројења имају изузетно ниске трошкове одржавања и не траже додатно ангажовање радника, а држава уговара feed-in tarife на период од неколико година, а према Уредби којом се гарантује откуп електричне енергије. По истеку периода одкупа радни век електране не мора престати, откупна цена произведене енергије ће се променити. Улагање у соларну енергију је перспективно-дугорочно, стабилно и сигурно доноси приход.

Просторни распоред, на годишњем нивоу, просечна вредност енергије глобалног зрачења за територију Републике Србије, износи око 1550 kWh/m²/ годишње за југоисточну Србију.

Уредба о условима за стицање статуса повлашћеног произвођача електричне енергије и критеријума за оцену испуњености тих услова је донета на Влади Републике Србије септембра 2009. године, а у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС", број 145/14) и Законом о влади („Службени гласник РС", бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07,

65/08, 16/11, 68/12-одлука УС, 72/12, 7/14-одлука УС и 44/14) даје могућност локалним самоуправама да одреде потенцијалне локације за соларне електране.

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на Плана

1.2.1. Природне карактеристике подручја

1.2.1.1. Просторно положајне карактеристике подручја

Плански обухват, предмет Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), се налази на подручју катастарске општине Сoderце, на територији града Врања, у Пчињском управном округу.

Просторно, обухват Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сoderце се налази на око 5,5 km западно од града Врања.

1.2.1.2. Приказ морфолошких, геоморфолошких, геолошких и педолошких карактеристика терена

Морфолошке карактеристике подручја града Врања има све одлике врањске котлине. Ова котлина у орографском погледу представља пространи басен неједнаке ширине у горњем току Јужне Мораве од Бујановца до Владичиног Хана и Сурдулице. Обод котлине је јасно изражен и са северне и северозападне стране ограничен је вулканским купастим масивима Облика (1231 mnm и Крстиловице (1132 mnm), чији источни обронци и падине чине периферни део урбанистичког подручја града Врања (Ћошка, Казанђол и Пржар). Јужни обод басена чини Скопска Црна Гора и Рујан планина, конкретније, јужну границу котлине представљају Левосојско сужење на Моравици и Кончуљска клисура на Биначкој Морави, југоисточну и источну границу котлине чине планински масиви Бесне Кобиле (1922 mnm и Каћура (1561 mnm), чији се огранци у виду висова спуштају до Врањске Бање на ободу котлине.

Најнижи део котлине чини алувијална равна променљиве ширине, усечене у терцијарне седименте од којих је изграђено околно ниско и плодно побрђе. Према долини Јужне Мораве, која протиче средином котлине, падине су стрме, са дубоко усеченим долинама река и речица чији су токови управни на ток Јужне Мораве. Такве су и Врањска и Собинска река које протичу кроз урбано подручје Врања. За време јаких киша и топлеења снега ове притоке су праве бујице, док у сушном периоду у доњем току готово све пресушују, сем Бањске реке, која протиче средином урбаног подручја Врањске Бање, и која по величини слива и количини воде је највећа притока Јужне Мораве у Врањској котлини. У Врањској котлини јављају се абразиони облици – језерске терасе и остаци речне терасе Јужне Мораве. На овим облицима рељефа формирано је насеље Врање и већи број сеоских насеља.

Геоморфолошке и геолошке карактеристике, на посматраном подручју, у току неогена су се стварали басени са слатководном лимничком (језерском) седиментацијом која се одвијала у континуитету све до квартара. Неогене наслаге су развијене у оквиру миоцена и плиоцена. Континуирану депозицију језерских творевина местимично је прекидала вулканска активност. Вулканизам је био интензиван крајем миоцена, киселог је типа и углавном је представљен дацитима, и њиховим пирокластитима. Неогене творевине шире зоне истраживања представљене су: горње миоценом депозицијама латководних лимничких творевина, представљених глинцима и лапорцима, са местимичним појавама вулканокластичног материјала и пробојима дацита, и плиоценом слатководним наслагама представљеним сиво-зеленастим лапорцима, мрким и бентонитским глинама, и сивим песковима.

Неогене творевине се налазе у подини кварталних пролувијалних седимената, представљених фацијом талога субареалних делти, и удискордатном су односу са њима, те стога имају посебан значај за приказ геолошких карактеристика. Квартарне творевине субареалних делти представљају систем сложен одвећег броја конуса који изграђују предгорну акумулациону форму. Седименти леже преко плиоцених творевина, а депозиција грубокластичног материјала везана је за доњи плеистоцен коме супретходила спуштања јужног блока Пљачковице. Предгорни конус је изграђен од шљункова, супескова и ређе суглина који се смењују у виду врло неправилних сочива различитих

димензија. Стратификација материјала је хаотична и коса. Уочава се директна зависност саставапредгорних конуса од састава основног горња у коме се налазе појединикорени конуса. Тако су шљункови око Врања изграђени од незаобљених комада кристалистких шкриљаца док код Моштанице преовлађују супескови настали распадањем гранитоида који се такође запажају као комади у супесковима. Дебљина седимената износи око 35. Карактеристични супо бочном смењивању седимената, тако да се и блиски профили веома разликују по распореду литолошких чланова.

Литолошки састав терена, геолошка грађа и морфолошке карактеристике предодређују укупне хидрогеолошке карактеристике локације. Морфолошки, подручје истраживања представљено је заравњеном падином, са падовима у зони проширења око 3° - 10° , стабилном у садашњим условима. Генерално терени под нагибом изложени су интензивним егзогеним геоморфолошким процесима. Овај процес механичке ерозије углавном условљава вода, а потпомогнут је гравитацијом. Степен разарања на падинама и косинама зависи пре свега од нагиба терена и геолошког састава и тектонског склопа терена. На терну истраживања заступљени су квартарни и плиоцени седименти. У хидрогеолошком смислу, приповршински делови терена, у зависности од литолошког састава и степена захваћености физичкомеханичких и физичко-хемијских измена понашаће се хидрогеолошки различито. Дубљи хоризонти у зависности од састава могу бити хидрогеолошки изолатори или колектори.

Педолошки покривач Јужне Србије представљен је смоницама, гајњачама, подзолом, и параподзолом у котлинама, ранкерима и параподзолом на силикатним стенама, а рецентним речним наносима поред река.

Земљиште и биљни свет топографске површине града и њеног непосредног окружења су творевина са комплексном генезом. На територији града Врања, под утицајем карактеристичних педогенетских чинилаца (геолошка подлога, рељеф, клима, вегетација, хидрографија, човек) формирани су различити типови. Педогеографску основу чине варијетети алувијалних земљишта, смонице, гајњаче и планинског тла (подзоли) са особеном фитогеографском структуром.

Генетичке творевине заузимају од 22% до 25% укупне површине врањскерегије. Агенетичке творевине покривају највећи део подручја и заузимају око 75% површине врањског подручја. Гајњаче, смонице и подзолзаузимају средњи висински део врањског подручја и на нагибним теренимасу у стању еродираних типова. Планинске црнице заступљене су на високим теренима као и на површинама са проређеним шумама.

Земљишни покривач врањског подручја је разноврсних продуктивних својстава. Заступљене су две групе: агенетичке творевине и генетичке творевине. Код агенетичких творевине долазе скелет, скелетоидне земљишне творевине и алувијално-делувијални наноси. Код генетичких творевина заступљени су типови земљишта: гајњача и њени варијетети, смоница и њени варијетети, подзол и трагови планинске црнице.

1.2.1.3. Приказ хидрогеолошких, хидрографских и хидролошких карактеристика подручја

Литолошки састав терена, геолошка грађа и морфолошке карактеристике предодређују укупне хидрогеолошке карактеристике локације. Како је локација предвиђена за изградњу Регионалног центра за управљање отпадом, хидрогеолошке карактеристике су од посебног значаја. Имајући у виду положај предметне локације, као и литолошке карактеристике терена који је изграђен од седимената језерског плиоцена - глине и добро консолидованих пескова, са неправилним бочним уплитањем осталих кластичних чланова пролувијалног типа - пескова и глина које су додатно измењене егзогеним, секундарним, физичко-хемијским процесима, могу се приказати хидрогеолошки услови, наравно имајући у виду пројектовану дубину испитивања.

Хидрографски услови северозападног дела Врањске котлине имају, између осталог, пресудан утицај на постанак и развој Врања. Евидентно је да су хидролошки услови релевантан локални физичко-географски елемент који је у знатној мери утицао на првобитну локацију насеља.

Јужна Морава, највећа река на територији града, протиче средишњим делом у дужини од 26 km и на том путу прима 16 десних и 11 левих притока. Мада ова велика река само мањим делом (7,5%) од укупне дужине (343 km) тече кроз Град Врање, од великог је значаја за овај крај. Укупна површина слива Јужне Мораве износи 15469km² (од тога у Граду Врању 813 km² – 5,25%), а средњи протицај реке пред саставом са Западном Моравом 115m³/sec. Због велике искрчености (јака ерозија) протицај реке и њених притока је неуједначен што често доноси поплавне пролећне и јесење воде.

Десне притоке Јужне Мораве на подручју града Врања су: Кршевичка река (82), Коштаничка река (30), Црнолушки дол (5,3), Преображањска река (34,7), Требешинска река (36), Тибушка река (49,6), Шалин Дол (1), Ћуковачка река (5,4), Топлички поток (0,75), Топлачка река (2,75), Бањштица (114,6), Буковички поток (2,85), Корбевачка река (76,3), Паневаљска река (4,12) и Церкалска долина (0,9). Леве притоке Јужне Мораве на подручју града Врања су: Давидовачка река (25), Павловачка река (24), Нерадовачка река (18), Бунушевачка река (6,85), Врањска река (31,6), Рашкин Поток (6,04), Суви Дол (2,33), Чивлачки поток (3,5), Ђорински поток (2,36), Бреснички поток (6,18), Моштаничка река (30).

1.2.1.4. Приказ постојећег сеизмичности терена

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карата сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија града Врања у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, а подручје за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содрце, припада 8° MCS, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно Врање је у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Слика бр. 1: Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 година

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора јавне комуналне/техничке инфраструктуре дуж јавних путева и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти

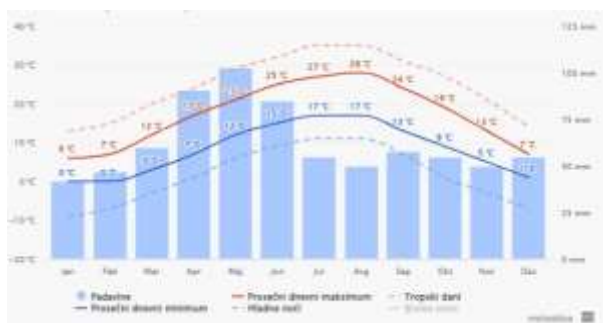
мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објекта у сеизмичким подручјима.

1.2.1.5. Приказ климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

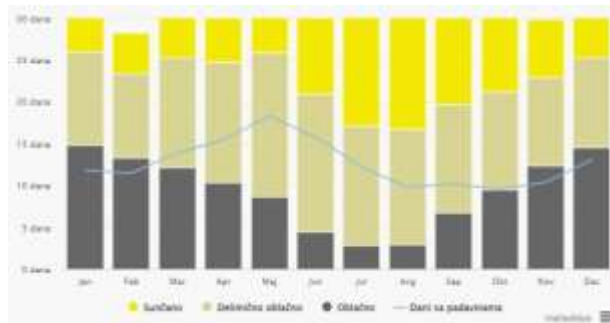
Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распрострања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

Врање се налази у јужном делу умерене климатске зоне северног умереног топлотног појаса тако да су јужни климатски утицаји израженији у односу на северне. Климатски утицаји са југа продиру долинама Вардара и Пчиње, преко ниске кумановско-прешевске повије и најнижих делова Врањске котлине. Са севера, долином Јужне Мораве продиру умерено-континентални климатски утицаји. Са запада и истока су утицаји планинске климе. Отуда Врање има локалну климу која се формира под различитим климатским утицајима. Главне одлике климе Врања су неједнако трајање годишњих доба, умерено хладне зиме, углавном топла пролећа, дуга и топла лета и топлије јесени од пролећа. Рељеф урбаног ареала Врања главни је климатски фактор који одређује главна микроклиматска својства. Тако, пролеће у нижим – јужним, југоисточним и источним деловима почиње раније у односу на више периферијске делове. У планинском залеђу пролеће се скоро не јавља, јер се из зиме прелази у лето. Основни климатски показатељи мењају се са променом рељефа – са порастом висине температура опада, расте влажност, облачност, падавине, притисак је нижи, уопштено услови постају лошији за живот људи.

Средња годишња температура ваздуха је 10,9°C, а средња влажност ваздуха 71,7%. Најтоплији месец у години је август са просечном температуром од 21,6°C, а најхладнији је јануар са просечном температуром од -0,7°C. Просечан број облачних дана је 118,7. Годишња количина падавина износи 614 mm.

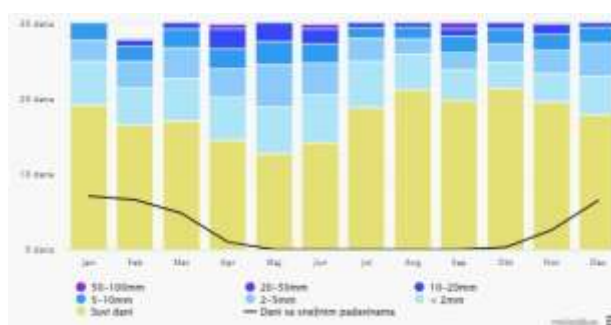
Слика бр. 2: Просечна температура и падавине - град Врање (<https://www.meteoblue.com>)

Слика бр. 3: Облачни, сунчани кишни дани - град Врање (<https://www.meteoblue.com>)

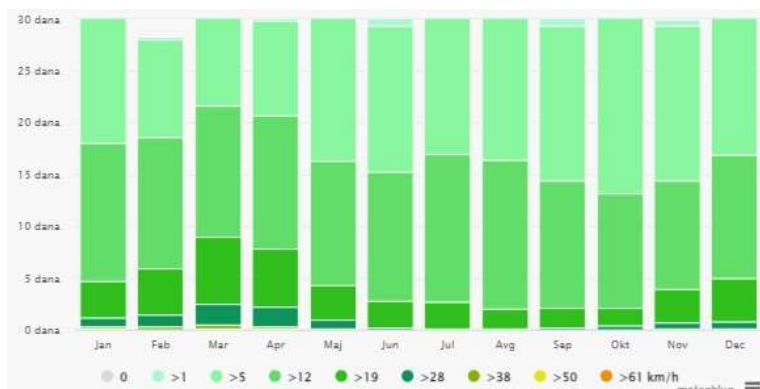

Слика бр. 4: Максималне температуре – град Врање (<https://www.meteoblue.com>)

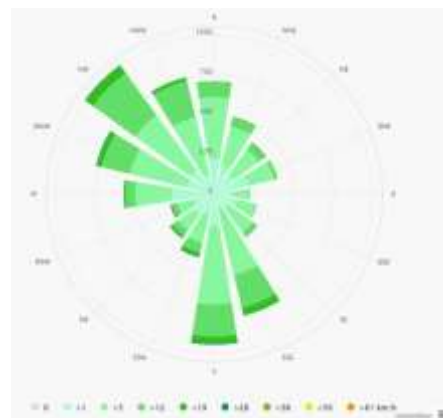

Слика бр. 5: Количина падавина – град Врање (<https://www.meteoblue.com>)

Највећу фреквенцију имају северозападни (NW), јужни (S), северни (N), западни (W) и североисточни (NE) ветар, а најмању југозападни (SW), југоисточни (SE) и источни (E) ветар.

Слика бр. 6: Брзина ветрова – град Врање
(<https://www.meteoblue.com>)

Слика бр. 7: Ружа ветрова – град Врање
(<https://www.meteoblue.com>)

1.2.1.6. Приказ заштићених природних добара

Према Решењу 03 бр. 021-3442/2 од 30.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије, у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содрце Врању, нема заштићених подручја за које је спроведен или покретен поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Према подацима из Централног регистра заштићених природних добара и документације Завода, у границама Плана нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити еколошки значајних подручја и еколошких коридора од међународног значаја еколошке мреже Републике Србије утврђених Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10).

Условима је дефинисана обавеза, да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко-палеотолошке или минералолошко – петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својсво природно добра чл. 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је дужан да о томе обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

1.2.1.7. Приказ културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, КО Содрце у Врању, бр. 1574/2-02 од 27.09.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација није извршено следеће:

- није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни материјали. На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

У границама подручја Плана детаљне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон, 35/21 - др. закон и 129/21 - др. закон) који гласи: „Уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен“.

1.2.1.8. Приказ изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика подручја као и од положаја рецептора и његове осетљивости. У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Обухват планског подручја карактерише углавном пољопривредно земљиште и мали проценат шумског земљишта, недостатак дрвореда и друге високе вегетације на рубовима парцела, међама и дуж некатегорисаних путева, што појачава једноличност и монолитност предела.

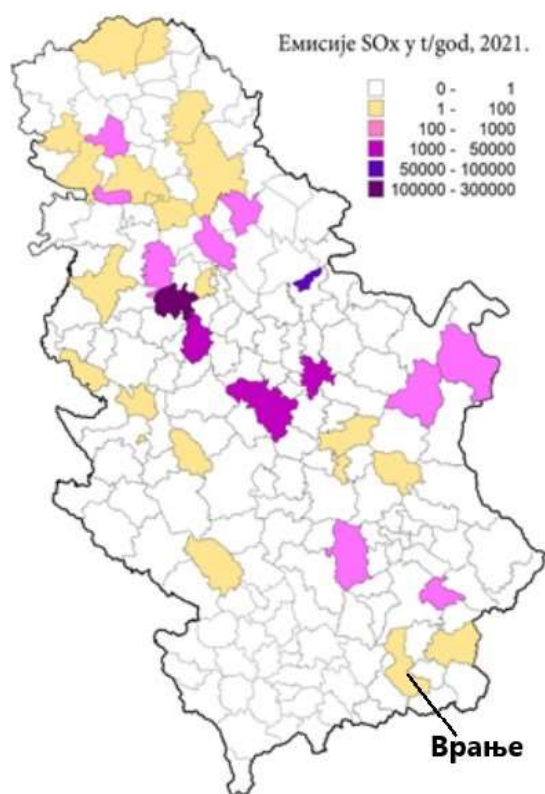
1.2.2. Приказ стања животне средине

1.2.2.1. Квалитет ваздуха

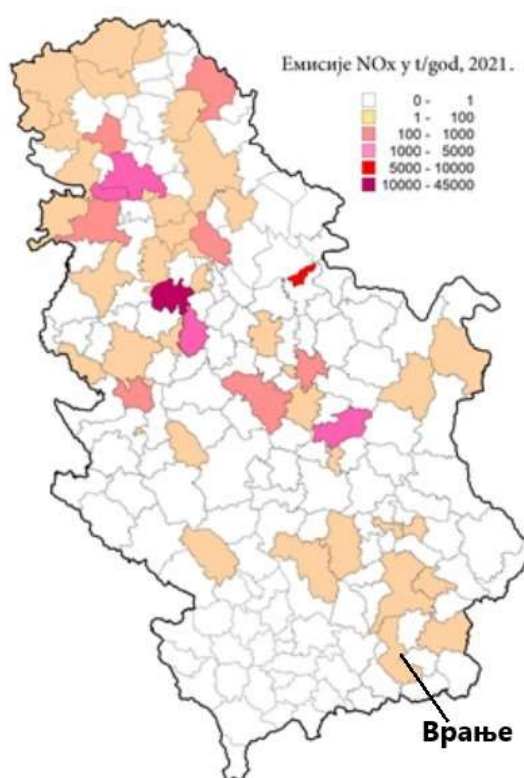
Квалитет и степен загађења ваздуха се прати на територији града Врање, али у току поступка стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације нису вршена мерења и мониторинг квалитета ваздуха на предметном простору. Сви извори загађења су сврстани према физичким и просторним карактеристикама у три основне категорије извора (тачкасти, површински и линијски), а према врсти загађујућих материја на изворе са продуктима сагоревања фосилних горива и индустријске изворе. Тачкасти извори представљају изоловане тачке са великом емисијом загађујућих материја (индустријски погони, топлане, котларнице) или индустријске погоне са одређеним специфичним технологијама производње. Површински извори представљају групу одређеног броја малих извора, распоређених по одређеним зонама. То су простори са ложиштима за загревање стамбених објеката или подручја на којима је заступљен аутомобилски саобраћај са малом густином. Линијски извори загађења представљају друмски, железнички и авио саобраћај.

Оцена стања животне средине подразумева идентификовање постојећих извора загађивања који утичу на промену квалитета стања појединих елемената (вода, ваздух, земљиште), као и на животну средину у целини.

На основу годишњег извештаја о стању квалитета ваздуха у Републици Србији из 2023. године, Агенције за заштиту животне средине, урађена је анализа емисије загађујућих материја (емисија оксида сумпора и емисија оксида азота). На следећим Сликама дата је просторна расподела емисије оксида сумпора и азота у Републици Србији.

Слика бр. 8: Просторна расподела емисије оксида сумпора по општинама – град Врање (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији из 2023. године, за 2021. годину)

Слика бр. 9: Просторна расподела емисије оксида азота по општинама – град Врање (Извор:Годишњи извештај о стању квалитета ваздуха у Р.Србији из 2022. године, за 2021. годину)

На основу просторне расподеле емисије оксида сумпора, као и емисије оксида азота може се закључити да на територији града Враћа прекорачене граничне вредности емисије ових оксида.

Оцена квалитета ваздуха, по зонама и агломерацијама, за 2022. годину, приказана је графички (Слика бр. 10). Тако извршена категоризација представља званичну оцену квалитета ваздуха за 2022. годину и она гласи:

- I категорија, чист ваздух или незнатно загађен ваздух (где нису прекорачене граничне вредности нивоа ни за једну загађујућу материју);
- II категорија, умерено загађен ваздух у 2022. години није био ни у једној агломерацији;
- III категорија, прекомерно загађен ваздух (где су прекорачене граничне вредности, ГВЕ, за једну или више загађујућих материја).

Слика бр. 10: Оцена квалитета ваздуха у 2022. години

Саобраћај представља извор специфичних полутаната, који настају емисијом продуката потпуног и непотпуног сагоревања горива и мазива. Из мотора са унутрашњим сагоревањем емитују се полутанти NO_x , SO_x , CO , CO_2 , C_xH_y , HCHO , чађ, чија је концентрација у околини саобраћајнице у директној зависности од интензитета саобраћаја, карактеристика саобраћајнице и абиотичких фактора окружења.

Као стационарни, тачкасти извори загађења на ширем подручју, идентификована су индивидуална ложишта насеља у ширем окружењу. Имају карактер сезонских емисија, пре свега CO_2 , чађи и таложних материја. Али како је густина насељености и становања мала, не очекују се значајне емисије у ваздух и значајни утицаји на животну средину и здравље локалног становништва. Обзиром на сезонски карактер грејне сезоне, као и на мали број објеката у окружењу емисија аерополутаната из ових извора неће прелазити ГВЕ.

Карактеристика ветроелектране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

1.2.2.2. Квалитет вода, површинских и подземних

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине.

У планском подручју нема регистрованих површинских и високих подземних вода.

Загађене воде вишеструко угрожавају животну средину, акватичне екосистеме и повећавају ризик по здравље људи. Генерално, на квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама запрљане честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

Редован рад соларне електране не доводи до генерисања отпадних вода. Не постоји могућност угоржавања режима вода на локацији соларне електране.

1.2.2.3. Квалитет земљишта

Земљиште, као важан ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине. У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је пољопривредно земљиште и мали проценат шумског земљишта. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избор најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сочење у Врању, за потребе Стратешке процене утицаја није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултом“ стању.

1.2.3.4. Приказ постојећег стања емисије буке у животној средини

Град Врање спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на административни центар града Врања. На подручју у обухвату Плана нису вршена мерења нивоа буке и резултати за то подручје не постоје.

Бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и друге машине и технички уређаји.

У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панони). Утицаји буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 4.

Табела бр. 4: Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски центар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Током редовног рада соларне електране, не очекује се емисија буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не генеришу нежељен и штетан звук за људско здравље и животну средину.

1.3. Приказ постојећег и планираног стања инфраструктурне опремљености

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Постојећа саобраћајна инфраструктура

Обзиром да је статус земљишта обухваћеног ПДР-ом, углавном пољопривредно земљиште, односно некатегорисани путеви у јавној својини, парцеле у обухвату нису комунално опремљене.

У обухвату Плана налази се један некатегорисани пут у катастарској општини Содерце на катастарским парцелама 2239 и 2240/2.

У обухвату Плана, приоритет је, несметано одвијање саобраћаја на планираној јавној саобраћајници. Концепцијом саобраћајног решења је предвиђено проширење постојећег некатегорисаног пута дужине око **587 m**.

Површина јавне саобраћајнице (коридор некатегорисаног пута)

$$JC1 = 3300 \text{ m}^2.$$

Услови за уређење саобраћајних површина

Положај саобраћајне површине (саобраћајнице) у простору дефинисан је у односу на осовинску мрежу. Планирана саобраћајница у обухвату Плана формирају блокове и дефинисане су следећим профилима:

$$JC1 - 5,50 \text{ m (коловоз без тротоара)}.$$

Паркирање возила

Паркирање возила на траси планиране саобраћајнице се строго забрањује. У оквиру грађевинских парцела изван површине јавног пута обезбедиће се паркирање возила.

Услови за несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама

Имајући у виду саму намену предметног земљишта као и технолошки процес који не подразумева стални боравак људи у соларној електрани, по потреби прилазе објектима, хоризонталне и вертикалне комуникације у објектима пројектовати тако да се обезбеди несметано кретање особа са инвалидитетом у свему према Правилнику о техничким стандардима, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Сл. гласник РС”, бр. 22/15).

Услови за евакуацију отпада

Технологија рада соларне електране не подразумева стварање отпада било каквог порекла, те стога, након привођења простора намени, односно пуштања електране у рад, неће постојати потреба за евакуацијом истог. Међутим, у току изградње комплекса, вишкови земље или камене дробине до којих ће доћи приликом земљаних радова могу се депоновати на локацији соларне електране, али искључиво на унапред одређеном месту и привремено. Депонију вишка земље обезбедити од спирања и разношења и најкасније након окончања радова евакуисати са локације и депоновати на место и под условима надлежне комуналне службе.

Правила уређења и грађења за некатегорисани пут:

- координате темених и осовинских тачака, елементи кривина и нивелациони елементи су оријентациони, а дефинитивни подаци се утврђују при изради техничке документације, унутар површина јавне намене;
- код подужног профила и повлачења нивелете, применити падове у распону од 0,3 (ради обезбеђења услова за одвођење воде са коловоза) до 12%;
- попречни пад коловоза на правцу треба да износи 2,50%;
- планирати адекватан систем одвођења атмосферских вода са коловоза;

- коловозну конструкцију димензионисати за осовинско оптерећење које одговара меродавном возилу (ватрогасно возило);
- коловозну конструкцију извести од савремених материјала (са асфалтним или бетонским застором), ширине 6,0 m, могуће и фазно, тако да се у првој фази изведе са минималном ширином од 3,5 m, тако да се омогући проходност ватрогасног возила.

1.3.2. Комунална инфраструктура

У обухвату Плана није изграђена водоводна и канализациона инфраструктура.

На основу планиране намене земљишта, у планском подручју није планиран развој и грађење јавне водоводне као и канализационе мреже за евакуацију санитарно – фекалних вода.

У регулацији јавног пута, одвођење атмосферских вода ће се ближе прецизирати приликом израде техничке документације, а могући начин је у путни, отворени канал.

Могућа је изградња водоводне и мреже фекалне канализације у зависности од потреба евентуалних будућих корисника простора уз јавну саобраћајницу а који су изван обухвата предметног планског документа у складу са условима имаоца јавних овлашћења.

Општи услови за пројектовање на водоводну мрежу

- Прикључење на систем јавног водовода врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објект изграђен.
- Изузетно, када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објект изграђен, унутрашња водоводна или канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавног водовода и канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које врши прикључење привременим прикључком.
- Сваки објект који се снабдева водом из јавног водовода мора имати сопствени водоводни прикључак;
- **Прикључење на систем јавног водовода искључиво врши ЈП Водовод Врање.**
- Сваки објект, прикључен на јавну водоводну мрежу мора имати засебан водомер, чији тип, врсту и техничке карактеристике одређује ЈП Водовод Врање.
- Монтажу и замену водомера врши искључиво ЈП Водовод Врање.
- Водомер мора бити смештен у посебно склониште за водомер тј. водомерни шахт. Изградња водомерног шахта је обавеза корисника.
- Водомерни шахт треба да буде на приступачном месту, највише 2m увучен од регулационе линије (ограде).
- Унутрашње димензије шахта за кућни водомер треба да буду 1.0m x 1.0m са дубином од 1.20m.
- Димензије водомера за стамбене зграде или индустријске објекте морају да буду довољно велике да могу да се сместе сви потребни елементи за спајање и контролу линије воде. Оквирне димензије треба да буду мин 1.6m x 2.0m x 1.5m.
- Шахт мора имати уграђене пењалице или прикладне мердевине.
- Ако се на месту прикључка јављају високе подземне воде, око шахта се мора изградити хидроизолација. Водомер не сме бити у води.
- Шахт за водомер може бити изграђен од готовог бетона који мора бити прописно армиран или зидан од опеке у цементном малтеру. Дебљина зида треба да буде мин. 10cm (зависно од оптерећења)
- Шахт мора да има уграђен ливено-гвоздени или пластични поклопац одређене носивости, округлог облика димензија мин. Р600mm.
- **Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура. Инвеститор је у обавзи да је изгради у дужину која је потребна за**

прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима.

- Уколико радни притисак према хидрауличком прорачуну не може да подмири потребе ваших делова објекта, обавезно пројектовати постројење за повећање притиска као саставни део интерне водоводне мреже. Уградња и одржавање такве опреме је обавезе корисника.
- Димензионисање водоводне мреже извршети према хидрауличком прорачуну, а у складу са важећим планским документом (план хидротехничке инфраструктуре).
- Испуњеност Техничких услова за пракључење на јавни водовод: пречник прикључка, величину и тип водомера, локацију и тип окна за водомер, у складу са техничким нормативима контролише ЈП Водовод на основу техничке документације коју изграђује Инвеститор.
- **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевинску дозволу или идејни пројекат**, коју изграђује Инвеститор, доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање. Документације не сме бити старије од 6 месеци.
- Пројектно техничком документацијом за индивидуалне објекте предвидети да се водомерно окно пројектује увечено око 2м од регулационе линије у парцели корисника у окну приступном за читавање, подобном за одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.
- Пројектно техничком документацијом у делу стамбеног објекта за колективно становање предвидети да се простор за смештај водомера пројектује посебно за сваки стан на месту приступачном за читавање ван стамбене јединице, подобном за одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.
- Прикључење на јавну водоводну мрежу не може се извршити уколико радове на изградњи прикључка није извео ЈП Водовод.
- Стамбена зграда која се састоји из више грађевинских целина од којих свака има посебну намену или различите власника, мора имати посебне прикључке за сваки овакав део.
- Водоводни прикључак јесте цевовод питке воде од споја на уличној водоводној мрежи до главног водомера у објекту или изван њега, укључујући и водомер.
- Водоводни прикључак се мора пројектовати праволинијски управо на уличну цев.
- Након извршених радова на изградњи интерне водоводне мреже и прикључка, Инвеститор је у обавези да у служби техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
- Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року. Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
- Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

Посебни услови за пројектовање на водоводну мрежу

- На приложеној ситуацији (графички прилог) ЈП Водовод Врање нема својих подземних инсталација.
- Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура. Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима.
- Улична мрежа мора да буде пројектована од ХДПЕ материјала – СДР17, за радни притисак од НП10. Сва цевна мрежа кућног прикључка такође мора да буде пројектована за радни притисак од НП10.

- Уличне цеви пројектовати јавним површинама и саобраћајницама у складу са планским документима. Није дозвољено пројектовати испод постојећих објеката.
- На сваком међусобном укрштању цевовода пројектовати чворове са деоничким вентилима на свим правцима. Сваки чвор са два и више вентила пројектовати у АБ шахти одговарајућих димензија, са ливено гвозденим поклопцем одговарајуће носивности и пењалицама.
- Цеви прикљученог вода кућног прикључка се пројектује праволинијски управно на учинчу цев и не смеју бити пројектоване и грађене испод објеката.

Општи услови за пројектовање на канализациону мрежу

- Прикључење на систем јавне канализације врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен.
- Када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавне канализационе и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком.
Писану сагласност приложити уз сву осталу документацију, приликом аплицирања за прикључење.
- Канализациони прикључак може имати сваки легално изграђен објекат.
- **Прикључење на систем јавне канализације искључиво врши ЈП Водовод Врање.**
- Индустијски објекат пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су изградити уређај за претходну пречишћавање отпадних вода сходно њиховом технолошком поступку, тако да квалитет упуштених отпадних вода задовољава прописане услове из *„Одлуке начину обављања комуналних делатности, снабдевања водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији града Врања“*.
- Индустијски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су уградити мерач за континуално мерење протока и шахту за узорковање.
- Није дозвољено пројектовање и прикључење на канализацију етажа објекта које су испод коте поклопца узводног шахта на уличној канализацији (сутерени, подруми, укопане гараже и сл.). Овакви објекти или делови објекта се могу прикључити само уколико је предвиђена уградња заштитних уређаја, као што је уградња неповратних вентила и клапни на канализационом одоводу из објекта или се мора предвидети препумпавање воде са тих етажа у више хоризонталне разводе интерне канализације. Сви заштитни уређаји за препумпавање спадају у домен интерне и кућне канализације, чије одржавање пада на терет Инвеститора и корисника.
- Није дозвољено прикључење атмосферске воде из олука, сливника дворишта и сл. у било који канализациони колектор. Сва кровна вода и вода од објекта и дворишта се мора површински одводити на улицу без увођења у уличне цевоводе.
- **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевинску дозволу или идејни пројекат, коју изграђује Инвеститор, доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање.** Документације не сме бити старија од 6 месеци.
- Пројектом предвидети ревизионо окно интерне канализације на растојању од максимално 2m унутар регулационе линије парцеле.
- Прикључак од ревизионог окна интерне канализације па до уличне канализационе мреже извести падом од 2% до 6% управо на улични канал искључиво у правој линији без хоризонталних ломова.
- Пречник канализационих прикључака одређивати на основу хидрауличног прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од 150mm.

- Издати услови и добијена сагласност на пројекат не дају право Инвеститору да приступи било каквим радовима у циљу извођења прикључка на канализациону мрежу.
- **Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима и инструкцијама ЈП Водовод Врање.**
- Пошто је градска канализациона мрежа сепаратног система потребно је извршити посебно пројектовање фекалне и кишне канализације.
- Повезивање дренажних подземних вода интерне канализације на јавну канализацију није дозвољено.
- Забрањено је самовласно прикључење на јавну водоводну и канализациону мрежу.
- Након извршених радова на изградњи интерне канализације и прикључка. Инвеститор је у обавези да у службу техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
- Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року, Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
- Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

Посебни услови за пројектовање на канализациону мрежу

- На приложеној ситуацији (графички прилог) **ЈП Водовод Врање нема својих подземних инсталација.**
- Кућне прикључке пројектовати директно на цев или у први низводни шахт на дубини од 1.5m од коте терена не дуже од 10m. Приликом пројектовања водити рачуна о испуњености услова из тачке 7. општих услова за прикључење.
- Дозвољено је пројектовање каскаде у улични шахт с тим да се морају поштовати општа правила пројектовања за каскаде веће од 1m.
- Уличне цеви фекалне канализације пројектовати од једнослојног ПВЦ материјала ободне крутости СН8.
- Цев кућног прикључка треба да буде од једноснојног ПВЦ материјала адекватне крутости.
- Пречника цеви уличног вода и кућног прикључка димензионисати на основу хидрауличног прорачуна, а не мање од ДН 200mm за уличне веци, и ДН 160mm за кућне прикључке.
- Ревизиона окна на уличној канализацији пројектовати на максималном растојању од 40m. Већа растојања образложити прорачуном.
- Цеви прикљученог вода кућног прикључка, не сме бити пројектоване и грађене испод објекта.

1.3.3. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Плана није изграђена електроенергетска инфраструктура.

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање, издаје следеће Услове:

1. Постојеће стање електроенергетске инфраструктуре

На простору за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, односно на к.п. бр. 325, 326, 667, 668, 669, 292, 276, 277, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 и на делу к.п. 2240/2 (некатегорисани пут) све КО Содерце, Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд – Огранак Врање, нема електроенергетске објекте.

2. Енергетски подаци из захтева носиоца израде плана

Укупна планирана једновремена снага за обухват планског документа је $P_j = 3.000 \text{ kW}$, према издатим Условима за пројектовање и прикључење бр. Д. 10.01-344983/2-22 од 30.09.2022. године.

3. Планирано стање електроенергетске инфраструктуре – правила уређења

3.1 Изградња нових ТС 10/0.4kV

На к.п. 325, 326, 667, 668, 669, 292, 276, 277, 290, 291, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 КО Сдерце, изградили на погодном месту ТС 10/04kV која ће бити у власништву „Sunflow South“ д.о.о, ул. Хумска бр. 6, 11000 Београд.

3.2 Изградња нових 10kV водова

Од ТС 10/04kV до места везивања прикључка на ДСЕЕ, до 10kV ћелије у ТС 110/35/10kV Врање 2, потребан је изградити кабловски 10 kV вод, који ће бити у власништву „Sunflow South“ д.о.о. ул. Хумска бр. 6, 11000 Београд.

4. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

4.1 При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.

4.2 За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10(20)kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе, кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

4.3 Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

4.4 Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

4.5 Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, ако и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

4.6 Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање.

4.7 При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV („Сл.лист РС“ број 65/88 и 18/92).

5. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

5.1 Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

5.2 Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контракт телефон.

5.3 Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање.

5.4 У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори и земљиште уз претходну сагласност. Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чл. 217. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/20 – др. закон и 62/23), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање. Одговарајући доказ права на земљишту за

изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21, 62/23) обезбеђује инвеститор због чије изградње се врши измештање.

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

У обухвату Плана постоје оптички каблови телекомуникационе инфраструктуре.

Како на предметним катастарским парцелама постоје подземни телекомуникациони каблови Телеком-а Србија, дајемо сагласност за извођење радова под следећим условима:

1. Како на истој локацији постоје ОПТИЧКИ каблови, исти се не смеју оштетити приликом извођења радова на предметном објекту.
2. Уколико је потребно измештање каблова, Извођач-инвеститор је дужан да се благовремено обрати надлежној служби „Телекома Србија“ - Служба за мрежне операције Врање. Трошкове евентуалног измештања сноси Извођач-инвеститор.
3. Уколико приликом извођења радова дође до оштећења истих, трошкове оправке оштећења сноси извођач-инвеститор.

1.3.5. Зелене површине

Основу зеленила у обухвату Плана чини постојећа природна вегетација - травнати покривач - у оквиру блокова са фотонапонским панелима, који се задржава на свим површинама изван површина за темељење носача панела. Овај покривач треба одржавати редовним кошењем, при чему висина покривача не треба да прелази 25cm, а након кошења 10cm. У случају формирања колских комуникација кроз блокове, оне треба да буду изведене са природним застором и у минимално потребној ширини, како би се очувао природни покривач тла.

У комплексу соларне електране, уређење слободних и зелених површина вршиће се сагласно специфичности објекта који се граде, односно у складу са планираном организацијом локације/комплекса и трасама подземних, интерних инсталација.

1.4. Карактеристике животне средине у зонама где постоји могућност да буде изложена значајним утицајима

Подручје Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, који је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег стања, налази се у просторној целини без изразито значајних негативних утицаја на медијуме животне средине.

Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште је шумско и пољопривредно, на коме се, у складу са важећим прописима, може градити соларна електрана.

Планирана намена простора, односно зона за изградњу соларне електране, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, што представља значајну промену у простору и животној средини.

Имајући у виду карактеристике планских решења, може се закључити да ће просторна дисперзија могућих утицаја на квалитет животне средине бити ограничена на подручје Плана. У том контексту, у Стратешкој процени утицаја Плана (Извештају о СПУ) фокус је био управо на сагледавању карактеристика медијума животне средине у границама Плана и његовом непосредном окружењу. При томе је посебан акценат стављен на прописивање обавезне смернице која се односи на анализу и мониторинг медијума животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште), нивоа нејонизујућег зрачења, као основе за евалуацију могућих утицаја планираног пројекта кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима, односно пољопривредних активности услед рада пољопривредних машина, третирања пестицидима. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији, промене начина коришћења земљишта, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата,
- план мера за унапређење и побољшања стања,
- план мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоце свих планираних пројекта и планираних промена, да изврши поступак процене утицаја на животну средину за сваки планирани пројекат, који представља или може представљати извор нарушавања еколошке равнотеже, или може утицати на здравље локалног становништва и свих корисника простора или може утицати на традиционалне навике и вредности локалног становништва.

План мера за унапређење и побољшања стања, обухвата мере инфраструктурног уређења и комуналног опремања анализираног подручја, целине, посебно зоне планираних промена.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања, мере заштите од нејонизујућег зрачења.

1.5. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, разматрани су потенцијални утицаји у процесу изградње соларне електране и избор најприхватљивијег решења.

На простору обухваћеном Планом детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа питања стања животне средине:

- емисија загађујућих материја у ваздух,
- стање и квалитет подземних и површинских вода,
- стање и квалитет земљишта,
- ниво буке,
- ниво нејонизујућег зрачења,
- управљање отпадом,
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликта намена и активности у простору у обухвату Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

Анализом постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта намена у границама Плана и постојећих могућности и условљености из документације вишег реда, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.6. Приказ варијантних решења Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

У процесу израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, досадашњи начин коришћења простора, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обухвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“.

Стратешком проценом утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **Варијанта I** - да се План детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, не усвоји, односно да се настави са досадашњим трендом управљања простором у границама планског документа;
- **Варијанта II** – да се План детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, усвоји и имплементира на еколошки прописан начин, применом и поштовањем интегрисаних мера заштите и мониторинга животне средине,

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће и планиране намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

1.6.1. Приказ варијантног решења не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

Варијантно решење не усвајања Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању (Варијанта I), омогућава:

- задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору.

1.6.2. Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

Варијантно решење усвајања и реализације (имплементације) Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању (Варијанта II), представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за планове заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине;

- остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја;
- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу;
- планску реализацију планираних промена, односно изградњу соларних електрана у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- захтевано инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана;
- реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите;
- успостављање система контролисаног управљања отпадом, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке и нејонизујућег зрачења.

Избор Варијанте II, усвајање Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, представља прихватљиво решење са аспекта управљања простором, заштите природних ресурса и животном средином (контрола квалитета вода, ваздуха, земљишта, нејонизујуће зрачење) и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја. Предлог Плана је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

1.6.3. Приказ најповољнијег варијантног решења са аспекта заштите животне средине

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења (усвајање и не усвајање Плана) како би се извршило поређење и вредновање за избор боље понуђене варијанте са аспекта заштите простора и животне средине. Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

- могућности успостављања интегралне контроле у простору,
- могућности реализације планиране промене, односно изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ на принципима одрживости и економске и еколошке прихватљивости,
- могућности контроле, мониторинга и заштите животне средине.

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште),
- ниво буке и нејонизујућег зрачења,
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности),
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја,
- инфраструктурну и комуналну опремљеност планског подручја,
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;

- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 5: Приказ варијантних решења

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	Одрживи развој планског подручја	
	Позитивни	Негативни
Варијанта I	Задржавање постојећег концепта и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта без могућности значајних промена у простору	Губитак могућности за реализацију пројекта соларне електране и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије
Варијанта II	Остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја Остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике Поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу Планска реализација планираних промена, односно изградња соларних електрана у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва Инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана Реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите Успостављање система контролисаног управљања отпадом, управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин Успостављање контроле стања животне средине (мониторинг), односно праћење стања квалитета ваздуха, вода и земљишта, праћење нивоа буке и нејонизујућег зрачења	Заузимање пољопривредног земљишта планираном пренаменом земљишта Промене предеоних карактеристика, односно реализација соларних електрана (визуелне и предеоне промене у простору) Промена, у мањој мери, традиционалних навика локалне заједнице

Избор Варијанте II – усвајање Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, представља боље понуђено решење са аспекта контролисаног управљања простором и аспекта:

- инфраструктурног и комуналног опремања, што је предуслов за заштиту простора, земљишта и вода и очување капацитета животне средине;
- поштовања прописаних урбанистичких параметара и услова надлежних институција што омогућава даљи одржив развој планског подручја уз укључивање мера превенције, спречавања, ограничења, заштите, минимизирања негативних утицаја и повећање позитивних ефеката, уз сталну контролу и мониторинг животне средине;
- заштите природних ресурса и животне средине (квалитета ваздуха, вода, земљишта, заступљеног биљног и животињског света, односно затеченог биодиверзитета);
- заштите природних добара и у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја.

Са аспекта контроле и мониторинга стања у простору и животној средине, Варијанта II, односно Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору.

1.7. Резултати претходних консултација са надлежним институцијама, заинтересованим органима, организацијама и предузећима

У поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- Решење 03 бр. 021-3422/2 од 30.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, КО Сдерце у Врању, бр. 1574/2-02 од 27.09.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Обавештење у вези са израдом ПДР-а соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, града Врања, бр. 15557-2 од 25.09.2023. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење, бр. 217-8171/23-1 од 26.09.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Врању;
- Технички услови за пројектовање бр. 3233/2 од 19.09.2023. године., ЈП Водовод Врање;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 130-00-UTD-003-1307/2023-003 од 05.10.2023. године., Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“, Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ бр. Д.10.22-411394/2-23 од 28.09.2023. године., Електродистрибуција Србије, Дистрибутивно подручје Ниш, Огранак Врање;
- Услови за потребу израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, бр. 350-01-00154/2023-03 од 03.10.2023. године., Министарство заштите животне средине;
- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 14450 од 17.10.2023. године., СРБИЈА ШУМЕ;
- Обавештење бр. 000223047 2023 14840 007 000 000 001 од 11.10.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000223951/2023 од 19.10.2023. године., Министарство рударства и енергетике;
- Услови и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000262766 2023 14810 006 000 000 001 од 24.10.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктура;
- Локацијски санитарни услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 530-53-1862/2023-10 од 26.0.2023. године., Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење санитарне инспекције, Одсек за санитарни надзор Врање;
- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 1126-1/23 од 19.09.2023. године., ЈП Урбанизам и изградња града Врања;
- Обавештење бр. 922-3-154/2023 од 26.09.2023. године., Републички хидрометеоролошки завод;

- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, бр. 4/3-09-0293/2023-0002 од 22.09.2023. године., Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Подаци и услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, 1-01-3491-343/23-1 од 25.09.2022. године., РАТЕЛ;
- Технички услови за израду детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, бр. Д211-405408/2-2023 од 29.09.2023. године., Телеком Србија.

Све консултације и услови имаоца јавних овлашћења су релевантни за процес Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању на животну средину и израду Стратешке процене утицаја, а услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес процене, вредновани и имплементирани у планска решења и Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, односно изградња соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Плана.

Еколошком проценом Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.134/04 и 88/10), Члану 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој планског подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација.

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном

средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног и еколошки прихватљивијег развоја подручја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању.

2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Плану детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања у простору и животnoj средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, на животну средину су:

- заштита ваздуха од загађивања - спречавање емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- заштита земљишта - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- заштита и очување пољопривредног земљишта;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја;
- адекватно управљање отпадом на планском подручју (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Плана, као део шире мреже мониторинга;
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидената и удеса на планском подручју);
- покретање поступка процене утицаја на животну средину за планиране пројекте, потенцијалне изворе негативних утицаја на медијуме животне средине, квалитет и капацитет животне средине и здравље становништва и свих корисника простора.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.3. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС", бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последича-одговор“:

- индикатори „узрока“ означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;

- индикатори „последица” означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора” дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последица” по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутоги постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о:

- стању у границама Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању;
- квалитету ваздуха;
- квалитету површинских и подземних вода;
- стању и квалитету земљишта;
- стању буке и нејонизујућег зрачења;
- карактеристикама и стању фауне и флоре;
- инфраструктурној и комуналној опремљености подручја;
- управљању отпадом.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 6: Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Спречавање емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности (смањити ниво емисије загађујућих материја у ваздух до прописаних ГВЕ)	Број дана са прекораченим ГВЕ за загађујуће материје (SO ₂ , NO ₂ , HCl, H ₂ SO ₄ , PM ₁₀ , PM _{2.5}) на подручју локалне самоуправе
	Смањити емисију гасова стаклене баште	Емисија CO ₂ (%)
	Смањити степен изложености становништва загађеном ваздуху	Број становника изложених загађењима ваздуха
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Заштита квалитета земљишта	% површина обухваћеног новом наменом
ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода Квалитет пречишћених отпадних вода Праћење зауљених отпадних

(заштита квалитета подземних вода)	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	вода: - физичке карактеристике (температура, видљиве отпадне материје, приметна боја, приметан мирис, мутноћа), - рН вредност, - петодневна биолошка потрошња кисеоника (ВРК5), - хемијска потрошња кисеоника (НРК), - олово, - гвожђе, - толуен, - бензен, - ксилен, - фенолна једињења (фенол)
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке	Број постојећих и потенцијалих извора буке током реализације Број мерних места
НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ	Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу	Критеријуми Светске здравствене организације: - дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, дозвољена јачина магнетног поља је 100 µT
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ /РАЊИВОСТ	Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)	Инсталисани капацитети у аоларним електранама која користи Сунчеву енергију као ОИЕ
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Заштита биодиверзитета, односно заступљених биљних и животињских врста	Процена броја и статуса потенцијално угрожених заступљених биљних и животињских врста у току једне године Тежиште је на праћењу страдања животиња од соларних панела, односно проналажења мртвих јединки и процена броја и састав врста губитка
ПРЕДЕО	Озелењавање	Предузети мере санације, примарне рехабилитације и успостављања слободних зелених површина Формирати заштитни појас ради очувања и смањења штетних утицаја
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада - опасним и неопасним)	Организован и контролисан систем управљања отпадом Управљање свим врстама и категоријама отпада-	План управљања отпадом Количине опасног и неопасног отпада који се генерише у току једне године

	комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену	Проценат отпада који је предат оператерима на даље управљање
УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса на планском подручју	Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност становништва, објеката, флоре и фауне могућим акцидентним ситуацијама
СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва	Број запослених захваљујући реализацији планиране намене, односно изградњи соларне електране и током експлоатације Бенефити локалне заједнице Степен инфраструктурног опремања и ниво комуналног уређења

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Просторног плана града Врања.

3.0. Процена могућих утицаја Плана на животну средину

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за План детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

План детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban“ модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена,
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености,
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса,
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине,
- постојећи и планирани степен управљања отпадом,
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине,
- стање мониторинга животне средине.

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења Плана

Предложена варијантна решења су вреднована са аспекта могућих негативних утицаја и ефеката у простору и капацитета за њихово спречавање и ограничавање. У Нацрту Плана дефинисана је намена и организација простора, просторни капацитети и услови за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ смернице, мере и услови заштите животне средине.

При процени могућих утицаја вредновани су негативни утицаји и негативни ефекти због:

- ризика од загађивања животне средине услед неадекватног (неконтролисаног) управљања простором и могућих емисија у ваздух, подземне воде, земљиште;
- ризика од загађивања животне средине услед неадекватне инфраструктурне и комуналне опремљености простора (генерисање отпада и отпадних вода, појаве буке, загађења ваздуха, земљишта, подземних вода);
- губитак могућности за реализацију пројекта соларна електрана и коришћења Сунчеве енергије подручја, као обновљив извор енергије.

При процени могућих утицаја вредновани су позитивни ефекти и разматрани су са аспекта:

- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљив извор енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- контроле емисија у ваздух;
- унапређења животне средине, са аспекта управљања отпадним водама (комуналне, атмосферске и зауљене), заштите подземних вода и земљишта од загађивања директно и заштите здравља становништва директно и индиректно;
- реализације планиране комуналне инфраструктуре на подручју Плана;
- заштита од појаве прекомерне буке и нејонизујућег зрачења, посебно у зонама осетљивих рецептора;
- обавезног контролисаног управљања отпадом;
- обавезног мониторинга животне средине.

3.2. Еколошка валоризација подручја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању

На основу утврђених потенцијала и ограничења у простору на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа.

Општи циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликта и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину:

- дефинисање еколошке целине;
- утврђивање услова за планиране намене у еколошкој целини;
- дефинисање еколошки прихватљивих садржаја и објеката са пратећом инфраструктуром;
- дефинисање услова и мера за планирање пројеката, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ у процесу имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине и заштите од удеса.

Подручје Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, је валоризовано на основу постојећег - затеченог стања, процењених утицаја у границама Плана, непосредног и ширег окружења, планиране намене, објеката садржаја и инфраструктуре, идентификованих ограничења и условљености у простору.

Валоризација је извршена у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Плана детаљне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- заштити квалитета ваздуха, површинских и подземних вода и земљишта;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпи утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- заштити и спречавању прекомерне емисије буке, светлосних ефеката и нејонизујућег зрачења, у зони осетљивих рецептора;
- организованом систему управљања отпадом и отпадним водама (комуналне);
- превенцији и контроли свих извора загађивања воде, ваздуха, земљишта;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине.

У циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином у границама Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, Стратешком проценом извршена је валоризација простора. Да би се проценили могући утицаји, ефекти и последице по животну средину, здравље и безбедност становништва и корисника

простора, извршено је вредновање Плана са аспекта заштите животне средине као подлога за најбоље понуђено варијантно решење за даљи развој.

На основу просторно-положајних карактеристика анализiranог подручја планског документа, постојећих ограничења и еколошких конфликта, постојеће намене, обавезујућих смерница мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, подрчје Плана се вреднује као: **Еколошка целина „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“** са површине **4,83 ha**.

Како би се створили услови за даљи одрживи развој у границама „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, обавезно је да:

- реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, прати обавезна процена утицаја на природну, животну и друштвену средину на хијерархијски нижем нивоу;
- примена обавезних мера за спречавање и ублажавање потенцијално негативних утицаја на стање у простору, животној и друштвеној средини;
- примена мера заштите од удеса и удесних ситуација, у складу са документацијом на хијерархијски нижем нивоу.

Еколошка целина „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ обухвата површину од **4,83 ha**. У граници обухвата Еколошке целине „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ налази се катастарска општина Сдерце.

Земљиште које је овим планским документом намењено за изградњу соларне електране је претежно пољопривредно земљиште у приватној својини. На предметној локацији нема изграђених објеката.

У оквиру ове соларне електране је планирано више групација соларних панела (соларна поља) која су међусобно повезана јавном саобраћајницом (постојећи некатегорисани пут) и интерним саобраћајницама у функцији електране.

Соларна поља могу а не морају чинити независне функционалне зоне у смислу производње или потрошње електричне енергије и прикључења на електроенергетски систем Електромреже Србије. Планирана одобрена снага соларне електране је 3000 kW а детаљно ће бити дефинисана приликом израде техничке документације у складу са фазама и динамиком реализације као и техничким карактеристикама појединих типова соларних панела који ће бити уграђени у оквиру свих или појединачних соларних поља.

Планиране намене површина у обухвату Плана су:

- **површине јавне намене:**
  - јавна саобраћајница (коридор некатегорисаног пута)
- **површине осталих намена:**
  - површине и објекти у функцији производње електричне енергије

Еколошка целина – соларна електрана „Горње ливаде“ (граница Плана):

- зона – **А јавна саобраћајница** (коридор некатегорисаног пута);
- зона – **Б;**
  - **Б1, Б2 и Б3 и Б4** – површине и објекти у функцији производње електричне енергије.

Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране даје се важан допринос унапређењу енергетске ефикасности на подручју града Врања и тиме посредно доприноси унапређењу квалитета животне средине.

Предметна локација представља потпуно отворени терен, без топографских препрека које би умањиле соларни потенцијал.

Планирано је да енергетски објекат / соларна електрана, у тачки прикључења може пласирати снагу до 3 MW што ће се прецизирати условима за пројектовање и прикључење, издатим од надлежне институције.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања могућих значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 3.4. овог Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а које се морају спровести у наведеној еколошкој целини при реализацији планиране намене, су обавезне у поступку процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.3. Приказ процењених утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећавање позитивних утицаја

Утицаји Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, анализирани су на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животnoj средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- простора у коме ће бити распоређени соларни панели за соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“;
- инфраструктурно и комунално опремање подручја;
- плана управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирани су следећи чиниоци животне средине:

- биодиверзитет планског подручја,
- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности),
- карактеристике планиране соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“.

Последице утицаја у простору и животnoj средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;
- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком.

Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 7: Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована PADC методологија)

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
критичан, врло негативан	-3	онемогућавање функције у датом простору
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја	0	нема промена у животној средини
позитиван	+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан	+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан	+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје град Врање;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 8: Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу града Врања
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Табела бр. 9: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло изванстан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела бр. 10: Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дт/Др	
Директни	Ди	тип утицаја
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући податке о стању и квалитету површинских и подземних вода, стању и квалитету земљишта, стању буке и нејонизујућег зрачења, стању осталих природних ресурса, микроклиматских карактеристика, биодиверзитету);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништвау границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планираних соларних електрана, , постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора, посебно зелених површина;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на стање биодиверзитета (орнитофауне и хироптерофауне), квалитет ваздуха, вода и земљишта, утицаја од нејонизујућих зрачења, појаву буке, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпадних вода и отпада;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;
- рационалног, еколошког прихватљивог управљања отпадом и отпадним водама на подручју Плана;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне

регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, док је постојеће стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Простор за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“
Инфраструктурна опремљеност

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита земљишта
3. Заштита површинских и подземних вода
4. Смањити ниво (интензитет) буке
5. Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу
6. Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
7. Заштита биодиверзитета
8. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
9. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
10. Успоставити систем управљања отпадом
11. Заштита од удеса
12. Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 13: Вредновање карактеристика значаја утицаја планских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)

Планско решење	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“	0	-1	-1	-1	-1	+3	-1	-1	+2	+2	+1	+3
	М	М	М	М	В	И	М	М	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ/ІІІ
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност	0	-1	-1	-1	-1	+3	0	-1	+2	+2	+1	+3
	М	В	М	М	В	И	Н	В	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ
	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Биодиверзитет	0	0	0	0	0	0	-1	0	-1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	М	В	М	В	В	Н	Н
	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І
	Др	Др	Др	Др	Др	Др	Дт/Др	Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
Предео и визуелна перцепција	0	0	0	0	0	0	-1	+1	+1	+1	0	0
	Н	Н	Н	Н	Н	Н	М	М	М	М	Н	Н
	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Управљање отпадом	+1	+2	+2	0	0	+1	+2	+3	+2	+3	+2	+2
	В	И	В	Н	Н	М	В	И	В	И	В	В
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ
	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

3.4. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку процене утицаја Плана на животну средину, мере за спречавање, ограничавање и компензацију негативних утицаја на животну средину

У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, на планском и ширем подучју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Планом детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Плана и Стратешке процене утицаја.

Реализацијом планиране соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, обезбеђују се услови за експлоатацију Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Плана на аспект коришћења и примене обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквиру и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора. Смернице и мере за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце, заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана детаљне регулације.

3.4.1. Заштита ваздуха

На подручју Плана, заштита ваздуха обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих потенцијалних извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањио њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи.

Главни извори утицаја су емисије у ваздух из грађевинске и остале механизације, путничких и теретних возила, као и других машина ангажованих за допремање материјала и опреме. Због честе манипулације и кретања возила и машина, очекују се повремено са вероватноћом понављања, емисије прашине у ваздух. Овакви утицаји неће бити значајни, због њиховог интензитета, временске и просторне ограничености, а могуће их је ограничити одговарајућим мерама заштите и добром организацијом током реализације и изградње соларних електрана.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др.закон);*
- *Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр.11/10, 75/10 и 63/13);*
- *Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл.гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);*

- Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл.гласник РС”, бр. 5/16).

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју град Брања;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације планираних соларних електрана обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- заштита квалитета ваздуха током изградње соларних електрана се пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова, те је потребно спречити излагање и исушивање земљишта (односно емисију прашине), када је то могуће;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;
- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- на приступном путу ограничити брзину кретања транспортних и осталих возила.

3.4.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет површинских и подземних вода може бити угрожен највише у току изградње соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза Носиоца Пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл.гласник РС”, бр. 50/12);
- Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11).

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју: радови на истраживању, уређењу, земљани и остали радови, изградња, експлоатација, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту вода;
- забрањено је испуштање, просипање и изливање свих потенцијалних отпадних вода, опасних и штетних материја;
- у циљу превенције, спречавања и ублажавања настанка и утицаја отпадних вода током извођења радова и изградње, потребно је обезбедити контролисано прикупљање површинских отицаја са површина на којима се изводе радови преко привремено изграђених одводних канала и таложница, ради спречавања директног упуштања у природни реципијент (околно земљиште), посебно током периода са падавинама;
- у зонама радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање допуна горива ангажоване механизације и машина; У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда;
- приликом реализације-изградње соларане електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, градилишта обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација на механизацији, уређајима и пратећим садржајима;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезан је одговор на удес, односно хитна санација угрожене локације;
- управљање фекалним отпадним водама на градилиштима мора бити организовано као привремено санитарно решење преко мобилног тоалета, као самосталне санитарно-хигијенске јединице, без потребе прикључивања на водоводну и канализациону мрежу; Број самосталних санитарно-хигијенске јединица (мобилних тоалета) мора бити усаглашен са бројем ангажованих радника на градилишту;
- одржавање (редовно чишћење, прање и дезинфекција тоалета еколошким биоразградивим дезифицијенсима) мора бити поверено надлежном комуналном предузећу или оператеру који управља мобилним тоалетима.

3.4.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом извођења припремних радова и изградње соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“.

Загађивање земљишта може настати, пре свега у току изградње соларних електрана или при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима. Квалитет земљишта у границама Плана али и пољопривредног земљишта непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем.

Заштита пољопривредног земљишта условљена је чувањем намене и функционалности обухваћених парцела. Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;

- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94).*

Смернице и мере заштите земљишта:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности при реализацији соларне електране, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;
- у циљу очувања и заштите продуктивног земљишта, обезбедити да заузимање обрадивог пољопривредног земљишта буде вршено у најмањој могућој мери;
- планирани радови на реализацији соларне електране се морају спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима у планском документу;
- обавезна је санација и рекултивација постојећих деградираних локација, односно уклањање неуређених одлагалишта отпада (дивљих депонија), уколико их има у границама планског документа, као и насталих деградираних површина током извођења радова;
- управљање отпадним водама, у складу са важећом законском регулативом и условима надлежних институција и предузећа, а што обухвата забрану просипања, испуштања и акцидентног изливања на земљиште свих категорија отпадних вода, уз обавезан мониторинг и контролу управљања отпадом и отпадним водама на планском подручју;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- земљиште око соларних панела и на траси каблова санирати по завршетку радова и вратити првобитној намени;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на постављању соларних панела дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта, односно извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена. Санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа; У случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде; Истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредом ремонту

соалрних панела, када могу настати различите категорије и количине отпада (металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;

- Ивеститор/носилац пројекта је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; Опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), а потом их предати овлашћеном Оператеру на даљи третман;
- у случају да се планираним активностима у границама Плана, утиче на загађивање земљишта, инвеститор/носилац пројекта је у обавези да изради извештај о стању земљишта који мора бити израђен од стране стручне организације, акредитоване за узорковање и испитивање земљишта и воде према SRPS, ISO/IEC 17025 стандарду; носилац пројекта који деградира животну средину дужан је да изврши ремедијацију или санацију деградиране животне средине, у складу са пројектима санације и ремедијације на које ресорно Министарство даје сагласност;
- инвеститор/носилац пројекта, потенцијални загађивач или његов правни следбеник, обавезан је да отклони узрок загађења и последице директног или индиректног загађења животне средине и сноси укупне трошкове, који укључују трошкове ризика по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама ПДР-а, при имплементацији и реализацији планиране соларне електране, пратећих садржаја и инфраструктуре, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карата сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија града Врања у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, а подручје за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце, припада 8° MCS, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, односно Врање је у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових објеката и трасирање главних коридора инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

3.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу 03 бр. 021-3442/2 од 30.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије, у обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце Врању, нема заштићених подручја за које је спроведен или покретен поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18 (др.закон) и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС”, бр.30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 (др.закон));*
- *Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр.102/10).*

Смернице и мере за заштиту природе:

- планиране намене површина у обухвату Плана морају бити усклађене са наменама одређеним планом вишег реда, односно Просторним планом града Врања („Сл. гласник града Врања“, бр. 8/18 и 36/2020-исправка техничке грешке);
- функционалним планирањем намена површина о активним мерама заштите очувати и унапредити постојеће природне и полуприродне целине у просторном обухвату Плана;
- утврдити инжењерско геоморфолошке и хидрогеолошке услове за изградњу објеката;
- приликом планирања намене површине, потребно је:
  - врсту и намену објеката који се могу градити ускладити са основном и претежном наменом;
  - спречити прекомерну пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште;
  - спечити просеце даљег превођења природних и полуприродних водених и влажних станишта (влажне и повремено влажне ливаде) у друге намене;
- инфраструктурно опремање по високим еколошким стандардима, у складу са планираним грађевинским капацитетима;
- обавезно очување корита, живаца и крајречне вегетације око потока на источној граници Плана, јер представља еколошки коридор за кретање дивљих врста животиња;
- обавезно је континуирано праћење стања животне средине животне средине (мониторинг квалитета ваздуха, водених токова земљишта и нивоа буке) сходно Закону о заштити животне средине („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12);
- забрањено је уношење инвазивних биљних врста за потребе озелењавање у зонама становања и око сабраћајница. Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha altissima* (барремац), *Robinia pseudoacacia* (барем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза);
- за озелењавање, односно санацију површина које су деградиране предметном изградњом користити искључиво аутохтоне лишћарске и транвате врсте;
- обавеза, уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставе радове и обавесте надлежне институције и предузећа овлашћења за санирање;
- у зависности од резултата истраживања планског подручја за потребе мапирања микролокација са станишта значајних врста биљака и животиња, а за потребе заштите природних целина од изградње, предвидети и могућност релокације појединачних соларних панела или разређивање броја соларних панела;
- максимално коришћење постојеће мреже саобраћајница уз избегавање изградње нових путева за привремено коришћење, како би се спречила рагментација простора и природних и полуприродних станишта;
- забрањено третирања предметних парцела хемијским препаратима за сузбијања раста биљака и инсеката;
- обавезно је уземљење и изолаовање свих електричних инсталација како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
- планирати изграду инфраструктурних објеката за повезивање на електропреносни систем (тафо станица) у оквиру предметних катастарских парцелама;
- планирати изградњу нових објеката у складу са принципима енергетске ефикасности, односно рименити мере сходно Правилнику о енергетској ефикасности зграда („Сл. гласник РС“, бр. 61/11), којима ће се смањити енергетски губици (адекватна изолација, столарија) и што ће знатно допринети заштити животне средине;

- обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко-палеотолошке или минералошко – петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својсво природно добра чл. 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС” бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

3.4.5. Заштита културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, КО Сдерце у Врању, бр. 1574/2-02 од 27.09.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш, на простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација није извршено следеће:

- није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни материјали. На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

Мере културних добара ће се спроводити у складу са:

- Законом о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Смернице и мере заштите културних добара:

II Мере заштите непокретног културног наслеђа у поступку усвајања планске документације:

- није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа. Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимања, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.) обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања;
- археолошка истраживања планирати у више фаза ради оптимизације обима истраживања, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања. У првој фази спровести археолошку анализу Лидар снимака и друге доступне документације (сателитских, топографских и аерофотографских снимака, доступне литературе о археолошком наслеђу, итд.). У другој фази спровести теренску археолошку проспекцију (рекогносцирања, стратиграфске провере, археолошка сондажна истраживања и по потреби геофизичке методе

детекције) ради теренске провере регистрованих археолошких индикатора, дефинисања постојања археолошког наслеђа у обухвату Плана и њиховог позиционирања на катастарском плану. Трећа фаза археолошких истраживања обухвата истраживања и ископавања регистрованих и потврђених археолошких локалитета који су угрожени планираном изградњом;

- извештаје са обављених археолошких истраживања (сваке фазе) доставити територијално надлежном Заводу за заштиту спомен ика културе Ниш на одобрење и ради дефинисања потребе настав ка наредних фаза истраживања;
- археолошка истраживања могу да спроведе устове заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања;
- Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а који обухвата:
  - археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње;
  - обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш;
- ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен;
- у случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикување и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
- након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави све нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања;

III Смернице за примену и спровођење услова и мера заштите:

- конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
- услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
- услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

3.4.6. Бука и вибрација

У границама Плана, бука се може јавити у току изградње соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце и пратеће инфраструктуре коју изазива рад грађевинских машина.

Током изградње планиране соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању у инфраструктурном комплексу за обновљиве изворе енергије доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од грађевинских машина и тешких теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење ниова буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

Заштита од буке на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- у циљу смањења утицаја буке у току извођења грађевинских радова и активности на локацијама градилишта, приступне путеве за грађевинску механизацију одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;
- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- планирати радове на начин да потреба за радовима ван дефинисаног радног времена буде сведена на минимум;
- у току извођења грађевинских радова, користити редовно одржавану опрему и механизацију која не генерише повишени ниво буке;
- омогућити исправан рад опреме и уређаја, спровођењем превентивног одржавања у складу са препорукама произвођача, и на тај начин обезбедити да ниво буке буде у складу са пројектованим вредностима.

3.4.7. Нејонизујуће зрачење

За рад соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ у катастарској општини Содерце, биће постављени соларни панели који користе Сунчеву енергију подручја, као обновљив извор енергије, за добијање електричне енергије.

У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ у катастарској општини Содерце, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења, у односу на ниво пре изградње истих. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протикања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- *Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС”, бр. 36/09),*
- *Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09),*
- *Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).*

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09);
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

3.4.8. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су на основу смерница из докумената вишег реда као и на основу процене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Плана мора бити заснован на укључивање у систем Регионалног плана управљања отпадом града Врања, као и на примени свих неопходних организационих и техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 35/23);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18-др. закон));*
- *Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС“, бр. 92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 77/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10).*

У складу са планираним садржајима и активностим, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- грађевински отпад и шут,
- комунални отпад,
- опасан и неопасан отпад.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова на изградњи соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ у катастарској општини Содерце, предвиди и обезбеди:
  - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
  - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;
  - спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – 17 спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом и сл.) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада приметни мере заштите од пожара;
  - извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
  - Води евиденцију о: - о врсти, класификацији и количини грађевинског отпада који настаје на градилишту; - издвајању, поступању и предаји грађевинског отпада (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
  - преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
  - попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;
- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21), Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19 и 39/21), Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10);

- у случају квара соларних панела или замене истих, на локацији није дозвољено складиштење. Обавеза инвеститора/носиоца пројекта је да са локације уклони настали отпад у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), тиме што ће да врати произвођачу соларних панела или да преда оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада уз документ о кретању отпада;
- инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 94/2023) и Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. - 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), у поступку исходавања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- санирати све локације на којима је неконтролисано депонован отпад на планском подручју, у контактним зонама и непосредном окружењу;
- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- за управљање комуналним отпадом који настаје у обухвату Плана, реализацијом и имплементацијом планских решења, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада, потребан простор, услове за приступ возилу комуналног предузећа, у складу са условима надлежног Јавног комуналног предузећа;
- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која настају на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, 92/10 и 77/21), до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену, на подручју Плана детаљне регулације;-
- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа ни складиштење отпадних материја, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

3.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Акциденти и удесне ситуације нису честе појаве за комплексе соларних електрана и најчешће су последица техничких неисправности, организационо-технолошких пропуста или екстремних метеоролошких услова.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- у случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела);
- пожар;
- природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град).

У случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела), је акцидент је мале вероватноће. Уколико дође до просипања нафтних деривата и уља потребно је санирати земљиште, односно посути место песком, зеолитом или другим сорбентом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21).

Као последица постојања напона унутар елемената соларних електрана, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара, у простору соларне електране се као укупно пожарно оптерећење у односу на количину и врсту горивих материја оно може усвојити као 419 MJ/m^2 , класа опасности III – као за електро уређаје и постројења, што је у складу са СРПС У.Ј1.030 ниско специфично пожарно оптерећење, $P_i < 1 \text{ GJ/m}^2$. Обзиром на процес рада, елементе конструкције и материја које се по било ком основу могу срести у овом објекту, у складу са СРПС ЕН 2:2011 на оваквим објектима су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном.

Из свега напред наведеног се може закључити да су пожари на ФН панелима идентични пожарима чврстих горивих материја, а да је главна опасност у случају пожара садржана у чињиници да панел може да настави да производи опасни напон чак иако су инвертори искључени и ако су систем и инсталације делимично или потпуно уништени.

ФН панели се на подконструкције постављају у складу са подацима о сунчевом зрачењу на конкретној локацији, а угао постављања је изабран на основу статичког прорачуна потконструкције и климатских услова за локацију.

Обзиром на елементе конструкције, процес рада и материја које се по било ком основу могу срести у оваквим комплексима, углавном су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном те стим у вези као мобилну опрему треба планирати и одговарајуће апарате за гашење почетних пожара.

Природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град) могу представљати потенцијални акцидент. Предметна локација се налази у зони сеизмичког интензитета од 8° по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен у границама Плана, није подложен изразито разорним земљотресима. Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за реализацију планиране намене односно изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце.

Соларне електране спадају у категорију објеката који као последицу директног удара грома могу имати оштећења на месту удара или на путу струја атмосферског пражњења. С тим у вези се у складу са ПТН за заштиту објеката од атмосферског пражњења и захтева у складу са стандардом СРПС ЕН 62305-1:2013 – Заштита од атмосферског пражњења – Део 1: Општи принципи (раније СРПС ИЕЦ 1024-1), као за електроенергетска постројења, без прорачуна примењује I ниво заштите.

Потенцијални акцидент је и екстремни град, који може да изазове оштећења на соларним панелима. Редовном контролом и сервисирањем соларних панела, неће доћи до загађења животне средине.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др. закон));*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл.лист СФРЈ”, бр. 53/88 (испр.), 54/88 и 28/95);*

- Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, 3/18);
- Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);
- Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- ангажовати исправну механизацију при извођењу радова у планском обухвату;
- обавеза Носиоца Пројекта је да изради План поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи:
  - шему одговора на удес,
  - програм обуке и тренинга,
  - програм контроле,
  - остала упутства и обавештења;
- за спровођење Плана поступања у удесним ситуацијама потребно је ангажовање свих радника који су задужени за управљање радом соларних електрана и локалне надлежне ватрогасне јединице;
- у случају просипања, процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23); тако настали отпад се предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; применом превентивних мера заштите, ризик од потенцијалног просипања или процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја и потенцијална контаминација земљишта се своди на малу вероватноћу појаве таквог догађаја;
- обезбедити контролисано складиштење свих потенцијално загађујућих материја (гориво, уља) у за то наменски опремљеним просторима, опремљеним прихватима за случај изливања;
- у случају акцидентног загађења земљишта (просипање горива, цурење уља) Носилац Пројекта је у обавези да изврши хитну ремедијацију загађене локације и мора предузети све неопходне мере за заустављање ширења загађења и даље деградације животне средине; контаминирано земљиште мора бити уклоњено и одложено у складу са прописима о управљању опасним отпадом;
- гашење пожара на објектима са ФН панелима се у тактичком сагледавању опасности на интервенцији много не разликује од гашења класичних пожара на објектима. Применити процедуру за гашење пожара на објекту са захватима гашења на отвореном простору и процедуру за гашење у срединама где се очекује присуство електричног напона. У суштини треба водити рачуна о неколико важних чињеница пре отпочињања гашења пожара на ФН панелима, као што су:
  - треба узети у обзир доба дана када се интервенција дешава, јер преко дана када су ФН панели изложени сунцу они производе струју и стварају опасан једносмерни напон присутан у панелима, проводницима, инверторима и осталој пратећој инсталацији до прикључка на ЕД мрежу;
  - обзиром да приликом излагања сунцу ФН панели производе струју, а не могу бити искључени, интервенција усред летњег дана је опаснија него интервенција ноћу;
  - пре интервенције проверити да ли је на прикључном ормару или у ТС искључена градска мрежа, а потом искључити и склопку на инвертору, чиме се елиминише присуство наизменичног напона из ЕД мреже и оптерећење ФН склопа;
  - са циљем да се инвертор у потпуности одвоји од ФН панела треба одвојити и све ДЦ конекторе са ФН панела, чиме се битно смањује напон јер присутан практично само напон једног ФН панела;

- поред свих напред предузетих радњи пожар гасити у условима да је ФН панел под напоном, са посебном пажњом на гашење у близини оштећених проводника и панела, јер постоји могућност да они и даље приозводе повишени напон и опасности од директних и индиректних додира са њима;
  - екстремне температуре као последица пожара могу оштетити конструкцију и подконструкцију ФН панела што може довести до урушавања ових конструкција, тако да треба водити рачуна и о томе да се избегне кретање кроз зону где су ФН панели монтирани;
  - повишена температура може изавати палење појединих компоненти панела, пре свега алуминијума, који сагоревају на темепературама преко 1375°C, када деловање водом може условити термичку дисоцијацију воде, која се манифестује експлозијом водоника који се издваја из воде, што узрокује експлозију целог панела;
  - прилазити објекту увек са стране где не прети рушење конструкције и где нема усмереног деловања крхотина панела које би настале услед експлозије;
  - пожари на ФН панелима не шире великом брзином, те да је гашење овх пожара могуће и апаратима за почетно гашење пожара, пре свега апаратима за гашење уз присуство електричног напона (суви прах, CO₂, хемијска средства);
  - користити распршену воду са опреме за високи притисак и водену маглу, а код употребе класичних метода гашења водом водити рачуна да притисак на млазници није нижи од 5 бара и да сте од панела у пожару удаљени најмање 4 m;
- потребно је да планиране соларне електране буду опремљене громобранском заштитом и уземљењем;
  - обавеза носиоца пројеката/оператера је да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и подзаконским актима;
  - примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, абсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
  - према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС” бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др.закон)), и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
  - приступне путеве и пролазе планирати за ватрогасна возила до објеката, са ширином путева који омогућава приступ ватрогасног возила до сваког објекта а према чл. 4, 6 и 7 Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платое у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);
  - објекти морају бити изведени у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФР”, бр. 74/90) и Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СРЈ”, бр. 41/93);
  - у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објекта, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

4.0. Смернице за ниже хијерархијске нивое

Еколошка процена Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Имајући у виду чињеницу да је стратешки процењен План детаљне регулације, као најнижи хијерархијски ниво у систему планирања, у Извештају о Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину:

- нема смерница за израду стратешких процене утицаја на нижим хијерархијским нивоима;
- али у случају значајних промена на планском нивоу, односно за случај потребе за израдом новог ПДР или измене и допуне предметног ПДР, потребно је извршити стратешку процену новог планског документа или одлучивати о потреби стратешке процене утицаја за измене и допуне постојећег.

Обавезујућа смерница Стратешке процене на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину (Извештај о СПУ) за нижи хијерархијски ниво представља:

- обавезу Носиоца Пројекта да се, надлежном органу за заштиту животне средине обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтевом за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину и проведе поступак процене утицаја за планирани пројекат, све у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја, и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

5.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Плана детаљне регулације.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, су:

- заштита здравља становништва,
- очување квалитета ваздуха,
- очување квалитета земљишта,
- заштита подземних вода и површинских вода,
- стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине:

- праћење стања земљишта,
- праћење нивоа нејонизујућег зрачења,
- мониторинг отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Мониторинг земљишта вршити у складу са Уредбом о програму системског праћења квалитета земљишта, индикаторима за оцену ризика од деградације земљишта и методологији за израду ремедијационих програма („Сл. гласник РС“, бр. 88/10 и 30/18), Уредбом о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19), Прилог 1, Граничне максималне и ремедијационе вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, бр. 88/20), Прилог 1, Методологија за систематско праћење квалитета и стања земљишта и критеријуми за одређивање броја и распореда мерних места и Прилог 2, Листа параметара, метода и стандарда за мониторинг земљишта.

Мониторинг нејонизујућег зрачења

Мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног

интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $B=40 \text{ } \mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то:

- након пуштања соларне електране у рад и
- при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у оквиру граница Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и количина отпада која настаје у комплексу) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/2018 - др. закон и 35/23).

5.1. Индикатори за праћење стања животне средине

Табела бр. 14: Програм праћења животне средине

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Земљиште	Садржај органског угљеника у земљишту Индикатор прати садржај органског угљеника у појединим слојевима земљишта у циљу утврђивања степена деградације земљишта	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Праћење граничних максималних и ремедијационих вредности загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту
Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења у зони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишњем	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).

Отпад	Укупна количина отпада који настаје у границама Плана	За планско подручје у складу са технологијом	Локално Јавно комунално предузеће/ генератори отпада	Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано

5.2. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, односно у току припреме, израде и имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планиране намене, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20, 52/21 и 62/23) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и изради Извештаја о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних

лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;

- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца планираних пројеката, односно планираних активности:

- носилац планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и исходавању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08);
- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираног пројекта, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;
- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

5.3. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

6.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

6.1. Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) на животну средину соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Плана, и Нацрта Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

6.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању на животну средину - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

7.0. Приказ начина одлучивања за избор предложеног Плана

У складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20, 52/21 и 62/23), донета је Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању („Сл. гласник града Врања“, бр. 10/23) приступило се изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању. У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, бр. 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Сл. гласник града Врања“, бр. 7/23), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, приступило се изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, паралелно са израдом Нацрта Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да за планиране пројекте, пред надлежним органом заштите животне средине, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

8.0. Закључци о Стратешкој процени утицаја на животну средину

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, је процес који ће обезбедити:

- приказ утицаја планираних намена и садржаја на стање и вредности животне средине у границама обухвата Плана и непосредном окружењу;
- имплементацију обавезујућих еколошких смерница и мера превенције, мера за спречавање и ублажавање свих негативних утицаја на животну средину и здравље становништва, план мера заштите и мониторинга животне средине у Плану детаљне регулације и план мера за заштиту од удеса;
- примену смерница и мера заштите животне средине у поступку имплементације Плана, односно у поступку реализације планираног пројекта на нижем хијерархијском нивоу.

Изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, приступило се на основу Одлуке о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, бр. 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Сл. гласник града Врања“, бр. 7/23).

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, интегрише еколошке, социјално-економске и био-физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за вредности и квалитет животне средине. Анализа и процена потенцијалних утицаја стратешког карактера превентивно делује у смислу спречавања еколошке штете у простору планског документа, директно и шире просторне целине индиректно.

На нивоу Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, процењени су потенцијални утицаји планираних намена и ефекти на животну средину, укључена је јавност и заинтересоване институције и имаоци јавних овлашћења у процес одлучивања, а приликом доношења коначне одлуке биће узети у обзир добијени резултати и укључени у Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана.

На основу вредновања Нацрта Плана процењује се да планирана намена и имплементација Плана неће импликовати битне неповољне, еколошки неприхватљиве ефекте по природне вредности и животну средину. Такође разраду Плана пратиће обавеза или одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање у простору, стање природних вредности, заштићених природних вредности, и културних добара, стање животне средине и здравље становника.

Стратешка процена утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на ивотну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину) представља саставни део Плана. Услови заштите животне средине прописани Стратешком проценом утицаја су саставни део:

- Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању,
- Информације о локацији;
- Локацијских услова.

9.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању („Сл. гласник града Врања“, бр. 10/23);
- Одлука о приступању израде Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, бр. 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Сл. гласник града Врања“, бр. 7/23);
- Решење 03 бр. 021-3422/2 од 30.10.2023. године., Завод за заштиту природе Србије;
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, КО Сдерце у Врању, бр. 1574/2-02 од 27.09.2023. године., Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Обавештење у вези са израдом ПДР-а соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, града Врања, бр. 15557-2 од 25.09.2023. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфратруктуру;
- Обавештење, бр. 217-8171/23-1 од 26.09.2023. године., Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Врању;
- Технички услови за пројектовање бр. 3233/2 од 19.09.2023. године., ЈП Водовод Врање;
- Услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 130-00-UTD-003-1307/2023-003 од 05.10.2023. године., Акционарско друштво „Електромрежа Србије“, Београд;
- Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ бр. Д.10.22-411394/2-23 од 28.09.2023. године., Електродистрибуција Србије, Дистрибутивно подручје Ниш, Огранак Врање;
- Услови за потребу израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“, бр. 350-01-00154/2023-03 од 03.10.2023. године., Министарство заштите животне средине;
- Услови и подаци који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 14450 од 17.10.2023. године., СРБИЈА ШУМЕ;
- Обавештење бр. 000223047 2023 14840 007 000 000 001 од 11.10.2023. године., Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000223951/2023 од 19.10.2023. године., Министарство рударства и енергетике;
- Услови и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 000262766 2023 14810 006 000 000 001 од 24.10.2023. године., Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктура;
- Локацијски санитарни услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 530-53-1862/2023-10 од 26.0.2023. године., Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење санитарне инспекције, Одсек за санитарни надзор Врање;
- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 1126-1/23 од 19.09.2023. године., ЈП Урбанизам и изградња града Врања;
- Обавештење бр. 922-3-154/2023 од 26.09.2023. године., Републички хидрометеоролошки завод;
- Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању, бр. 4/3-09-0293/2023-0002 од 22.09.2023. године., Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;

- Подаци и услови за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, 1-01-3491-343/23-1 од 25.09.2022. године., РАТЕЛ;
- Технички услови за израду детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању, бр. Д211-405408/2-2023 од 29.09.2023. године., Телеком Србија.

Графички прилози:

- Еколошка валоризација простора за одрживи развој

"KOBRA GLOBAL" Д.О.О. Лесковац, Раданска бр. 257.

Носилац израде Плана је Градска управа града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално стамбене делатности и заштиту животне средине.

Обрађивач Плана је "АРХИПЛАН" Д.О.О. из Аранђеловца, изабран од стране Наручиоца.

Члан 9.

У првој фази израдиће се концептуална развојна решења - елаборат за рани јавни увид, који се излаже на рани јавни увид.

Нацрт Плана биће изложен на јавни увид, након обављене стручне контроле од стране Комисије за планове.

Оглашавање раног јавног увида и јавног увида и трајање обавиће се у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 10.

Донета је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације подручја соларне електране **"КОБРА"** на делу катастарске општине Доње Жапско, на територији града Врања на животну средину број 350-69/2023-08/1 од 13.04.2023.године („Службени гласник града Врања“ број 6/2023) .

Члан 11.

План ће се израдити у четири (4) истоветна примерка (у штампаном и дигиталном облику) и то три (3) примерка за Носиоца израде и један (1) примерак за обрађивача плана.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Врања".

СКУПШТИНА ГРАДА ВРАЊА, дана 29.06.2023. године, број: 35-10/2023-10

ПРЕДСЕДНИК,

Дејан Тричковић, спец.двм,с.р.

287.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09 и 81/09-исправка 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.Закон, 9/20 и 52/21), чл. 14.ст.1.тач. 2), чл. 33.ст.1.тач. 6) Статута Града Врања („Службени гласник Града Врања“, број 37/18, 36/20, 11/22 и

3/23), Скупштина града Врања на седници одржаној дана 29.06.2023. године, донела је

ОДЛУКУ О ИЗРАДИ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ

Члан 1.

Приступа се изради Плана детаљне регулације соларне електране **"ГОРЊЕ ЛИВАДЕ"** КО Сoderце у Врању (у даљем тексту: План).

Члан 2.

Територијом Плана обухваћено је подручје површине око 4,80 ха. Оквирном границом Плана обухваћене су целе катастарске парцеле број 325, 326, 667, 668, 669, 292,277, 276, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 све КО Сoderце и део катастарске парцеле број 2240/2 (некатегорисани пут) КО Сoderце .

Граница Плана је дефинисана као оквирна а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом припреме нацрта планског документа.

Саставни део ове одлуке је графички приказ оквирних граница и прелиминарног обухвата планског подручја.

Члан 3.

Услови и смернице планских докумената вишег реда и ширег подручја за израду Плана садржани су у Просторном плану града Врања („Службени гласник града Врања“ број 18/18 и број 36/20-исправка техничке грешке) .

У Просторном плану града Врања, у поглављу 3. Имплементација плана одељак 3.1. Смернице за израду планске документације прописује могућност доношења плана детаљне регулације када просторним односно урбанистичким планом јединице локалне самоуправе његова израда није одрђена на основу одлуке наложеног органа .

Услови и смернице од значаја за израду Плана дати су у планском документу ширег подручја и по хијерархији вишег реда, Просторни план града Врања ("Службени гласник града Врања", број 18/18 и 36/20-исправка).

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора у обухвату Плана засниваће се на принципима рационалне организације и уређења простора и усклађивању

планираних садржаја са могућностима и ограничењима у простору.

Члан 5.

Визија и циљ Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране, односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Члан 6.

У складу са чланом 28. Закона о планирању и изградњи, садржајем Плана ће се обухватити:

1. границе плана и обухват грађевинског подручја, поделу простора на посебне целине и зоне;
2. детаљна намена земљишта;
3. регулационе линије улица и јавних површина и грађевинске линије са елементима за обележавање нагеодетској подлози;
4. нивелационе коте улица и јавних површина (нивелациони план);
5. попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте;
6. коридоре и капацитете за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру;
7. мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина;
8. локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс;
9. правила уређења и правила грађења по целинама и зонама;
10. друге елементе значајне за спровођење плана детаљне регулације;
11. графички део.

Члан 7.

Рокови за израду Плана, дефинишу се уговором између Наручиоца израде и обрађивача Плана.

Оквирни рок за израду плана је 12 месеци од дана доношења ове одлуке.

Члан 8.

Израду Плана финансираће подносилац иницијативе за израду Плана -“SUNFLOW SOUTH” д.о.о. Београд, Хумска бр. 6а/20, наручилац израде.

Носилац израде Плана је Градска управа града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално стамбене делатности и заштиту животне средине.

Обрађивач Плана је ЈП „Урбанизам и изградња града Врања“ Врање, изабран од стране Наручиоца.

Члан 9.

У првој фази израдиће се концептуална развојна решења - елаборат за рани јавни увид, који се излаже на рани јавни увид.

Нацрт Плана биће изложен на јавни увид, након обављене стручне контроле од стране Комисије за планове.

Оглашавање раног јавног увида и јавног увида и трајање обавиће се у складу са Законом о планирању и изградњи.

Члан 10.

Донета је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране “ **ГОРЊЕ ЛИВАДЕ** ” КО Содрце у Врању на животну средину број 350-86/2023-08/1 од 10.05.2023.године („Службени гласник града Врања“ број 7/2023) .

Члан 11.

План ће се израдити у шест (6) оригиналних истоветних примерака (у штампаном и дигиталном облику) и то : (1) један примерак Скупштини града Врања као доносиоцу плана, (1) један примерак “- **“SUNFLOW SOUTH” д.о.о. Београд, Хумска бр. 6а/20, као наручиоцу израде,** (2) два примерка Одсеку за урбанизам Градске управе Врање- као Носиоцу израде, (1) један примерак обрађивачу плана – ЈП «Урбанизам и изградња града Врања» и (1) један примерак Републичком геодетском заводу ради евидентирања у Централни регистар планских докумената.

Члан 12.

Ова Одлука ступа на снагу осмог (8) дана од дана објављивања у “Службеном гласнику града Врања”.

СКУПШТИНА ГРАДА ВРАЊА, дана 29.06.2023. године, број: 35-11/2023-10

ПРЕДСЕДНИК,

Дејан Тричковић, спец.двм,с.р.

288.

На основу члана 46. став 1. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије", број 72/09 и 81/09-исправка 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.Закон, 9/20 и 52/21), чл. 14.ст.1.тач. 2), чл. 33.ст.1.тач. 6) Статута Града Врања („Службени гласник Града Врања“, број 37/18, 36/20, 11/22 и 3/23), Скупштина града Врања на седници одржаној дана 29.06.2023. године, донела је

216.

На основу члана 5. и 9. став 3. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10) и члана 20. Одлуке о организацији Градске управе града Врања („Службени гласник РС“, број 35/2016, 23/2017, 36/2017, 10/2018, 37/2018, 11/2019, 25/2019, 25/2019 - исправка, 36/2020, 22/2021 и 27/2022), Градска управа - Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине града Врања, донела је:

О Д Л У К У
О ПРИСТУПАЊУ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ
ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО
СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Члан 1.

Приступа се изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, у даљем тексту “Стратешка процена“, према претходно прибављеном мишљењу, **број 501-42/2023-08 од 09.05.2023.године.**

Члан 2.

Поступак стратешке процене спровести по поступку утврђеном Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

Члан 3.

Планом детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању су обухваћене су целе катастарске парцеле број 325, 326, 667, 668, 669, 292, 277, 276, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 све КО Сдерце и део катастарске парцеле број 2240/2(некатегорисани пут) КО Сдерце .

Територија Плана обухвата оквирну површину од 4,80 ха. Коначне границе обухвата биће дефинисане у току израде Плана детаљне регулације.

Члан 4.

Стратешка процена подразумева припрему извештаја о стању животне средине, спровођење поступака одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и програма, а врши се ради приказа утицаја Плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање

негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину, односно степена утицаја на друге планове и програме.

Извештај о стратешкој процени подразумева део документације која се прилаже уз План и садржи индентификацију, опис и процену могућих значајних утицаја на животну средину због реализације Плана, као и варијанте разматране и усвојене на основу циљева и обухвата Плана.

Члан 5.

У оквиру стратешке процене утицаја на животну средину разматраће се постојаће стање животне средине на подручју обухваћеном Планом, значај и карактеристике плана, карактеристике утицаја планираних садржаја на микро и макролокацију и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја плана на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене.

У оквиру стратешке процене утицаја узети у обзир чиниоце животне средине укључујући податке о: ваздуху, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљним и животињском свету, стаништима и биодивзитету, заштићеним природним добрима, становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, инфраструктурним и другим објектима или другим створеним вредностима.

Члан 6.

Извештај о стратешкој процени је документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом Плана и одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Извештај о стратешкој процени садржи:

- Пролазне основе стратешке процене;
- Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- Процену могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину,
- Смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројекта на животну средину;
- Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана и програма (мониторинг),
- Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
- Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог Плана са аспекта

разматраних варијатних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план;

- Закључке до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности;
- Друге податке од значаја за стратешку процену.

Члан 7.

Избор носиоца израде Извештаја о стратешкој процени извршиће се по поступку утврђеним законом.

Носилац израде извештаја о стратешкој процени може бити правно лице или предузетник које је уписано у одговарајући регистар за обављање делатности просторног планирања и израде планских документа, односно планирања и израде урбанистичких планова.

Рок за израду извештаја о стратешкој процени је 90 дана од дана уступања израде документа. Трошкове израде сноси наручилац Плана.

Члан 8.

Орган надлежан за припрему Плана обезбеђује учешће заинтересованих органа и организација и јавност у поступку разматрања извештаја о стратешкој процени и на јавни увид и у поступку прибављивања сагласности на Извештај о стратешкој процени, на начин утврђен законом из члана 2. Одлуке.

Члан 9.

Извештај о стратешкој процени се разматра на јавном увиду и јавној расправи. Јавни увид траје 30 дана.

Орган надлежан за припрему Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину Извештаја и достављања Мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења Плана.

Члан 10.

Орган надлежан за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности, у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима.

Члан 11.

Орган за припрему Плана доставља надлежном органу за заштиту животне средине на сагласност Извештај о стратешкој процени са извештајем о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности.

По добијању Извештаја из става 1. овог члана, орган надлежан за послове заштите животне средине може прибавити мишљење других овлашћених организација или стручних лица за поједине области.

Орган надлежан за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја из става 1. овог члана на основу критеријумима садржаних у Прилогу II који је саставни део Закона о стратешкој процени. На основу оцене орган даје сагласност на Извештај о стратешкој процени или одбија захтев за давање сагласности, у року од 30 дана од дана пријема захтева органа надлежног за припрему плана и програма.

Орган за припрему плана не може упутити План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о стратешкој процени добијене од надлежног органа за заштиту животне средине

Члан 12.

Предлог Одлуке заједно са захтевом за давање мишљења доставља се заинтересованим органима и организацијама, сагласно одредбама члана 11. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Члан 13.

Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја је саставни део Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Содерце у Врању.

Члан 14.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику града Врања“.

Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине града Врања, дана **10.05.2023. године, број 350-86/2023-08/1.**

НАЧЕЛНИК
ГРАДСКЕ УПРАВЕ,
Душан Аритонових, с.р.

Неважећа документа:

-Атојадин Донић из Врања, неважећи чек бр. 00000212966733 издат 13.01.2023. год. банка Интеса ад Београд.

-Горан Величковић из Врања, неважећи чек бр. 0000185955226 издат 12.07.2019. год. банка Интеса ад Београд.

Завод за заштиту природе Србије, Београд, ул. Јапанска бр. 35, на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010-испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - Одлука УС), поступајући по захтеву бр. сл/23 од 15.09.2023. године Градске управе Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, ул. Краља Милана бр. 1, 17500 Врање, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању са извештајем о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину, дана 30. 10 2023. године под 03 бр. 021-3422/2, доноси

РЕШЕЊЕ

1. У обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању са извештајем о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину, који се ради на основу Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању („Службени гласник Града Врања“, бр. 10/2023) и Одлуке о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину („Службени гласник Града Врања“, бр. 7/2023), нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
  - 1) Планиране намене површина у обухвату Плана морају бити усклађене са наменама одређеним планом вишег реда, односно Просторним планом Града Врања („Службени гласник Града Врања“, бр. 18/2018 и 36/2020 – исправка техничке грешке);
  - 2) Функционалним планирањем намена површина и активним мерама заштите очувати и унапредити постојеће природне и полуприродне целине у просторном обухвату Плана;
  - 3) Утврдити инжењерско геоморфолошке и хидрогеолошке услове за изградњу објеката;
  - 4) Приликом планирања намене површина, потребно је:
    - врсту и намену објеката који се могу градити ускладити са основном и претежном наменом;
    - спречити прекомерну пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште;
    - спречити процесе даљег превођења природних и полу природних водених и влажних станишта (влажне и повремено влажне ливаде) у друге намене;
  - 5) Предвидети инфраструктурно опремање по високим еколошким стандардима, у складу са планираним грађевинским капацитетима;
  - 6) Планом предвидети очување корита, живица и крајречне вегетације око потока на источној граници Плана, јер представља еколошки коридор за кретање дивљих врста животиња;
  - 7) Планом предвидети услове за континуирано праћење стања животне средине (мониторинг квалитета ваздуха, водених токова, земљишта и нивоа буке) сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон и 43/2011 – одлука УС) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012);
  - 8) Забрањено је уношење инвазивних биљних врста за потребе озелењавање у зонама становања и око саобраћајница. Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer*

negundo (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза);

- 9) За озелењавање, тј. санацију површина које су деградиране предметном изградњом користити искључиво аутохтоне лишћарске и травнате врсте;
  - 10) Прописати обавезу да се, уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставе радови и обавесте надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;
  - 11) У зависности од резултата истраживања Планског подручја за потребе мапирања микролокација са стаништима значајних врста биљака и животиња, а за потребе заштите природних целина од изградње, предвидети и могућност релокације појединачних соларних панела или разређивање броја соларних панела;
  - 12) Планом предвидети коришћење постојеће мреже саобраћајница уз избегавање изградње нових путева за привремено коришћење, како би се спречила фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
  - 13) Планом предвидети забрану третирања предметних парцела хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и инсеката;
  - 14) Планом предвидети уземљење и изоловање свих електричних инсталација како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
  - 15) Планом предвидети изградњу инфраструктурних објеката за повезивање на електропреносни систем (трафо станица) у оквиру предметних катастарских парцелама;
  - 16) Планом предвидети изградњу нових објеката у складу са принципима енергетске ефикасности, односно применити мере сходно Правилнику о енергетској ефикасности зграда („Службени гласник РС“, бр. 61/2011), којима ће се смањити енергетски губици (адекватна изолација, столарија) и што ће знатно допринети заштити животне средине
  - 17) Прописати обавезу да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералогско - петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – исправка, 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.
2. Ово решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
  3. Пре усвајања Плана, потребно је од Завода прибавити мишљење о испуњености услова из овог решења.
  4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске документације, потребно је поднети нови захтев.
  5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог решења не отпочне радове и активности за које је ово решење издато, дужан је да поднесе захтев за издавање новог решења.
  6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања Таксе за подношење захтева за издавање услова заштите природе и Таксе за издавање стручне основе за израду решења о условима заштите природе на основу Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012, 65/2013 - други закон, 83/2015, 112/2015, 113/2017, 3/2018 - исправка, 86/2019, 90/2019 - исправка, 144/2020 и 138/2022) - Тарифни број 186а; Напомена - став 4. тачка 2).

Образложење

Завод за заштиту природе Србије примио је дана 20.09.2023. године Захтев заведен под 03 бр. 021-3422/1 Градске управе Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, ул. Краља Милана бр. 1, 17500

Врање, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању са извештајем о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину.

Уз захтев достављена је Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању („Службени гласник Града Врања“, бр. 10/2023) и Одлуке о приступању израде стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину („Службени гласник Града Врања“, бр. 7/2023).

Израду плана финансираће подносилац иницијативе за израду плана „SUNFLOW SOUTH“ д.о.о. Београд. Обрађивач Плана је ЈП „Урбанизам и изградња града Врања“, Врање, док је обрађивач стратешке процене „ECO LOGICA URBO“, Крагујевац.

Основни циљ израде овог Плана је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране, односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Територијом плана обухваћено је подручје површине од око 4,80ха. Оквирном границом плана обухваћене су целе катастарске парцеле бр. 325, 326, 667, 668, 669, 292, 277, 276, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 КО Сдерце и део катастарске парцеле бр. 2240/2 (некатегорисани пут) КО Сдерце. Граница плана је дефинисана као оквирна а коначна граница планског подручја дефинисаће се приликом припреме нацрта планског документа.

Законски основ за доношење решења: Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010—исправка, 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021); Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 50/2012), Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању („Службени гласник Града Врања“, бр. 10/2023) и Одлука о приступању израде стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, КО Сдерце у Врању на животну средину („Службени гласник Града Врања“, бр. 7/2023).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Министарству заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Заводу за заштиту природе Србије.

в.д. ДИРЕКТОРА

Марина Шибалић

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1574/2-02

Датум: 27.09.2023.

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Градске управе града Врања, наш бр. 1574/1-02 од 20.09.2023. године, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају предходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Плана детаљне регулације соларне електране „Горње Ливаде“ К.О. Содерце у Врању и за Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње Ливаде“ К.О. Содерце у Врању на животну средину

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документације није извршено следеће:

- Није извршена проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала,

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. **Како би се дефинисао утицај Плана на културно и археолошко наслеђе, односно умањила опасност од оштећења или уништења археолошких налаза**

приликом реализације Плана и умањила могућност случајног открића археолошког наслеђа у току извођења радова, узимајући у обзир чињеницу да у поступку усвајања ранијих планских докумената није спроведена заштита археолошког наслеђа, **Планом предвидети претходна превентивна археолошка истраживања са циљем утврђивања постојања археолошког наслеђа.** Претходна археолошка истраживања (провера доступних извора, лидар снимање, археолошка анализа лидар и аеро снимака, основна и систематска теренска проспекција, итд.) обављају се са циљем утврђивања постојања, позиционирања, обима и карактера археолошког наслеђа на предметном простору, а ради **прикупљања података за потребе дефинисања одговарајућих мера заштите археолошког наслеђа у поступку планирања развоја, уз смернице за даља археолошка истраживања.**

3. Археолошка истраживања планирати у више фаза ради оптимизације обима истраживања, а сваку наредну фазу планирати на основу резултата претходне фазе истраживања. У **првој фази** спровести археолошку анализу Лидар снимака и друге доступне документације (сателитских, топографских и аерофотографских снимака, доступне литературе о археолошком наслеђу, итд.). У **другој фази** спровести теренску археолошку проспекцију (рекогносцирања, стратиграфске провере, археолошка сондажна истраживања и по потреби геофизичке методе детекције) ради теренске провере регистрованих археолошких индикатора, дефинисања постојања археолошког наслеђа у обухвату Плана и њиховог позиционирања на катастарском плану. **Трећа фаза** археолошких истраживања обухвата истраживања и ископавања регистрованих и потврђених археолошких локалитета који су угрожени планираном изградњом.
4. Извештаје са обављених археолошких истраживања (сваке фазе) доставити територијално надлежном Заводу за заштиту споменика културе Ниш на одобрење и ради дефинисања потребе наставка наредних фаза истраживања.
5. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.
6. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а која обухвата:
  - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,
  - Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
7. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове** и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
8. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна **археолошка истраживања, заштиту, чување, публикување и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;**

9. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
2. Услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
3. Услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

В.Д. ДИРЕКТОР

Душан Андрејевић

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА МАТЕРИЈАЛНЕ РЕСУРСЕ
УПРАВА ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Број 15557-2

25. SEP. 2023. године
БЕОГРАД

Чувати до 2028. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 22.09.2023. г.
Обрађивач: вс Маја Крга

29 SEP 2023

Обавештење у вези са израдом плана
детаљне регулације на територији Града
Врања доставља.

ГРАД ВРАЊЕ
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне
послове, комунално-стамбене делатности и
заштита животне средине

ВРАЊЕ
Иве Лоле Рибара 1

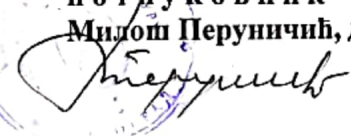
Веза: ваш захтев број сл/23 од 15.09.2023. године.

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 6. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), обавештавамо вас да за израду плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Приликом израде плана применити све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

МК

и

НАЧЕЛНИК
ПОТПУКОВНИК
Милош Перуничкић, дипл.инж.грађ.

страна 1 од 2

Израђено у 1 (једном) примерку, умножено
у 1 (једном) примерку и достављено:

— Градској управи Града Врања,
— а/а.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
Сектор за ванредне ситуације
Одељење за ванредне ситуације у Врању
07.10.1 број 217-8171/23-1
26.09.2023.године.
В Р А Њ Е

Град Врање

28 SEP 2023			
Организација	Сектор	Одељење	Служба
08/1			

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА

Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и
заштиту животне средине

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова (података) који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране "Горње Ливаде" КО Сдерце и стратешке процене утицаја плана детаљне регулације соларне електране "Горње Ливаде" КО Сдерце на животну средину.

ВЕЗА: Ваш захтев број СЛ/23 од 15.09.2023.године.

Разматрајући Ваш захтев и графички прилог предметног плана, обавештавамо Вас да немамо посебне услове у погледу мера заштите од пожара за израду плана детаљне регулације.

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА
поковник полиције
Бодран Ташковић

Матични број: 07226560
ПИБ: 100403773
Шифра делатности: 6300
Регистарски број: 612400034
Текући рачун: 160-7383-43

Број: 3233/2
Датум: 19.09.2023. године
Врање

Јавно предузеће „Водовод” Врање у поступку по захтеву број: сл/23 од 15.09.2023. године, Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсек за урбанизам, за издавање техничких услова за пројектовање и прикључење на водоводну и канализациону мрежу, за издавање услова за израду ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ, подносица захтева Града Врања из Врања, у складу *Законом о планирању и изградњи* („Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон и 9/2020); *Одлуке о начину обављања комуналних делатности снабдевања водом за пиће и пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода на територији града Врања* („Сл. гласник града Врања”, бр. 36/2020) издаје

ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ

1. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ НА ВОДОВОДНУ МРЕЖУ

1. Прикључење на систем јавног водовода врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен.
2. Изузетно, када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња водоводна или канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавног водовода и канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком.
3. Сваки објекат који се снабдева водом из јавног водовода мора имати сопствени водоводни прикључак.
4. Прикључење на систем јавног водовода искључиво врши ЈП Водовод Врање.
5. Сваки објекат, прикључен на јавну водоводну мрежу мора имати засебан водомер, чији тип, врсту и техничке карактеристике одређује ЈП Водовод Врање.
6. Монтажу и замену водомера врши искључиво ЈП Водовод Врање.

Матични број: 07226560
ПИБ: 100403773
Шифра делатности: 6300
Регистарски број: 612400034
Текући рачун: 160-7383-43

7. Водомер мора бити смештен у посебно склониште за водомер тј. водомерни шахт. Изградња водомерног шахта је обавеза корисника.
8. Водомерни шахт треба да буде на приступачном месту, највише 2м увучен од регулационе линије (ограде).
9. Унутрашње димензије шахта за кућни водомер треба да буду 1.0м x 1.0м са дужином од 1.20м.
10. Димензије водомера за стамбене зграде или индустријске објекте морају да буду довољно велике да могу да се сместе сви потребни елементи за спајање и контролу линије воде. Оквирне димензије треба да буду мин 1.6мх 2.0мх 1.5м.
11. Шахт мора имати уграђене пењалице или прикладне мердевине.
12. Ако се на месту прикључка јављају високе подземне воде, око шахта се мора изградити хидроизолација. Водомер не сме бити у води.
13. Шахт за водомер може бити изграђен од готовог бетона који мора бити прописно армиран или зидан од опеке у цементном малтеру. Дебљина зида треба да буде мин 10цм. (зависно од оптерећења)
14. Шахт мора да има уграђен ливено-гвоздени или пластични поклопац одређене носивости, округлог облика димензија мин Р600мм.
15. **Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима.**
16. Уколико радни притисак према хидрауличком прорачуну не може да подмири потребе виших делова објекта, обавезно пројектовати постројење за повећање притиска као саставни део интерне водоводне мреже. Уградња и одржавање такве опреме је обавеза корисника.
17. Димензионисање водоводне мреже извршити према хидрауличком прорачуну, а у складу са важећим планским документом (план хидротехничке инфраструктуре).
18. Испуњеност Техничких услова за прикључење на јавни водовод: пречник прикључка, величину и тип водомера, локацију и тип окна за водомер, у складу са техничким нормативима, контролише ЈП Водовод на основу техничке документације коју израђује Инвеститор.
19. **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевинску дозволу или идејни пројекат, коју израђује Инвеститор, доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање. Документације не сме бити старија од 6 месеци.**
20. Пројектно техничком документацијом за индивидуалне објекте предвидети да се водомерно окно пројектује увучено око 2м од регулационе линије у парцели корисника, у окну приступачном за читавање, подобном за одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.
21. Пројектно техничком документацијом у делу стамбеног објекта за колективно становање предвидети да се простор за смештај водомера пројектује посебно за сваки стан, на месту приступачном за читавање ван стамбене јединице, подобном за

Матични број: 07226560
ПИБ: 100403773
Шифра делатности: 6300
Регистарски број: 612400034
Текући рачун: 160-7383-43

одржавање температуре која онемогућава замрзавање и физичку заштиту од евентуалних оштећења и крађа.

22. Прикључење на јавну водоводну мрежу не може се извршити уколико радове на изградњи прикључка није извео ЈП Водовод.
23. Стамбена зграда која се састоји из више грађевинских целина од којих свака има посебну намену или различите власнике, мора имати посебне прикључке за сваки овакав део.
24. Водоводни прикључак јесте цевовод питке воде од споја на уличној водоводној мрежи до главног водомера у објекту или изван њега, укључујући и водомер.
25. Водоводни прикључак се мора пројектовати праволинијски управно на уличну цев.
26. Након извршених радова на изградњи интерне водоводне мреже и прикључка, Инвеститор је у обавези да у службу техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
27. Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року, Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
28. Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

2. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ НА ВОДОВОДНУ МРЕЖУ

1. На приложеној ситуацији (графички прилог) **ЈП Водовод Врање нема својих подземних инсталација.**
2. Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима.
3. Улична мрежа мора да буде пројектована од ХДПЕ материјала - СДР17, за радни притисак од НП10. Сва цевна мрежа кућног прикључка такође мора да буде пројектована за радни притисак од НП10.
4. Уличне цеви пројектовати јавним површинама и саобраћајницама у складу са планским документима. Није дозвољено пројектовање испод постојећих објеката.
5. На сваком међусобном укрштању цевовода пројектовати чворове са деоничним вентилима на свим правцима. Сваки чвор са два и више вентила пројектовати у АБ шахти одговарајућих димензија, са ливено гвозденим поклопцем одговарајуће носивости и пењалицама.
6. Цеви прикључног вода кућног прикључка се пројектују праволинијски управно на уличну цев и не смеју бити пројектоване и грађене испод објеката.

3. ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ НА КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ

Матични број: 07226560
ПИБ: 100403773
Шифра делатности: 6300
Регистарски број: 612400034
Текући рачун: 160-7383-43

1. Прикључење на систем јавне канализације врши се непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен.
2. Када не постоји техничка могућност прикључења непосредно преко грађевинске парцеле на којој је објекат изграђен, унутрашња канализациона инсталација објекта може се прикључити на систем јавне канализације и преко суседне грађевинске парцеле, уз писану сагласност власника, односно носиоца права коришћења на грађевинској парцели преко које се врши прикључење привременим прикључком. Писану сагласност приложити уз сву осталу документацију, приликом аплицирања за прикључење.
3. Канализациони прикључак може имати сваки легално изграђен објекат.
4. **Прикључење на систем јавне канализације искључиво врши ЈП Водовод Врање.**
5. Индустијски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су изградити уређај за предходно пречишћавање отпадних вода сходно њиховом технолошком поступку, тако да квалитет упуштених отпадних вода задовољава прописане услове из *“Одлуке начину обављања комуналних делатности, снабдевања водом за пиће и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода на територији града Врања”*.
6. Индустијски објекти пре прикључења на јавну канализациону мрежу, дужни су уградити мерач за континуално мерење протока и шахту за узорковање.
7. Није дозвољено пројектовање и прикључење на канализацију етажа објекта које су испод коте поклопца узводног шахта на уличној канализацији, (сутерени, подруми, укопане гараже и сл.) Овакви објекти или делови објекта се могу прикључити само уколико је предвиђена уградња заштитних уређаја, као што је уградња неповратних вентила и клапни на канализационом одводу из објекта или се мора предвидети препумпавање воде са тих етажа у више хоризонталне разводе интерне канализације. Сви заштитни уређаји за препумпавање спадају у домен интерне и кућне канализације, чије одржавање пада на терет Инвеститора и корисника.
8. Није дозвољено прикључење атмосферске воде из олука, сливника дворишта и сл. у било који канализациони колектор. Сва кровна вода и вода од објекта и дворишта се мора површински одводити на улицу без увођења у уличне цевоводе.
9. **Пројектно техничку документацију тј. пројекат за грађевинску дозволу или идејни пројекат, коју израђује Инвеститор, доставити на сагласност у ЈП Водовод Врање.** Документације не сме бити старија од 6 месеци.
10. Пројектом предвидети ревизионо окно интерне канализације на растојеању од максимално 2м унутар регулационе линије парцеле.
11. Прикључак од ревизионог окна интерне канализације па до уличне канализационе мреже извести падом од 2% до 6% управно на улични канал искључиво у правој линији без хоризонталних ломова.
12. Пречник канализационог прикључка одређивати на основу хидрауличног прорачуна, с тим да пречник цеви не може бити мањи од 150мм.
13. Издати услови и добијена сагласност на пројекат не дају право Инвеститору да приступи било каквим радовима у циљу извођења прикључка на канализациону мрежу.

Матични број: 07226560
ПИБ: 100403773
Шифра делатности: 6300
Регистарски број: 612400034
Текући рачун: 160-7383-43

14. Уколико у улици не постоји изграђена хидротехничка инфраструктура, Инвеститор је у обавези да је изгради у дужини која је потребна за прикључење објекта и нормално функционисање градске мреже а у складу са планским документима и инструкцијама ЈП Водовод Врање.
15. Пошто је градска канализациона мрежа сепаратног система, потребно је извршити посебно пројектовање фекалне и кишне канализације.
16. Повезивање дренажних подземних вода интерне канализације на јавну канализацију није дозвољено.
17. Забрањено је самовласно прикључење на јавну водоводну и канализациону мрежу.
18. Након извршених радова на изградњи интерне канализације и прикључка, Инвеститор је у обавези да у службу техничке припреме ЈП Водовод Врање достави геодетски снимак изведене мреже.
19. Рок важности услова је једна година од дана издавања. Уколико се прикључење објекта не изврши у року, Инвеститор је дужан да се обавезно обрати ЈП Водоводу ради усаглашавања евентуалних измена на локацији.
20. Износ накнаде за прикључење као и накнаде стварних трошкова израде услова за пројектовање и прикључење, наплаћује се према важећем ценовнику ЈП Водовод Врање.

4. ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ НА КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ

1. На приложеној ситуацији (графички прилог) **ЈП Водовод Врање нема својих подземних инсталација.**
2. Кућне прикључке пројектовати директно на цев или у први низводни шахт на дубини од 1.5м од коте терена, не дуже од 10м. Приликом пројектовања водити рачуна о испуњености услова из тачке 7. општих услова за прикључење.
3. Дозвољено је пројектовање каскаде у улични шахт с тим да се морају поштовати општа правила пројектовања за каскаде веће од 1м.
4. Уличне цеви фекалне канализације пројектовати од једнослојног ПВЦ материјала ободне крутости СН8.
5. Цев кућног прикључка треба да буде од једнослојног ПВЦ материјала адекватне крутости.
6. Пречнике цеви уличног вода и кућног прикључка димензионисати на основу хидрауличног прорачуна, а не мање од ДН 200мм за уличне цеви, и ДН 160мм за кућне прикључке.
7. Ревизиона окна на уличној канализацији пројектовати на максималном растојању од 40м. Већа растојања образложити прорачуном.
8. Цеви прикључног вода кућног прикључка, не смеју бити пројектоване и грађене испод објекта.

СЛАЂАНА
ПОПОВИЋ
011517207 Auth

Digitally signed by СЛАЂАНА
ПОПОВИЋ, 011517207 Auth
DN: cn=СЛАЂАНА ПОПОВИЋ,
011517207 Auth, c=RS
Date: 2023.09.20 13:31:40
+02'00'

Служба техничке припреме
Слађана Поповић, дипл.инж.арх.

Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштита животне
средине
Краља Милана број 1
17500 Врање

Број: 130-00-UTD-003-1307/2023 -003
Датум: 05-10-2023

Предмет: Услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању на животну средину

На основу вашег захтева број сл/23 од 15.09.2023. године, који је код нас заведен дана 21.09.2023. године под бројем АСЕ-56680 и достављене документације (Одлука о изради Плана и граница обухвата предметног Плана у папирном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметног Плана детаљне регулације нема објеката који су у власништву „Електромрежа Србије” АД.
2. Према Плану инвестиција и Плану развоја преносног система у обухвату предметног Плана као и у непосредној близини обухвата предметног Плана није планирана изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву „Електромрежа Србије” АД.
3. У складу са претходно наведеним тачкама „Електромрежа Србије” АД. нема посебних услова за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању на животну средину.

Важност предметних услова је две године од датума издавања или краће уколико дође до промене законских регулатива и прописа. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Сектору за анализу стања елемената преносног система, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Зорану Петровићу на тел. 011/3957-095.

С поштовањем,

Извршни директор за пренос
електричне енергије
Бранко Ђорђевић, дипл. инж. електр.

Прилог: као у тексту

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
  - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Сектор за анализу стања елемената преносног система, Служба за испитивање и анализу стања елемената високонапонских водова
- Други оригинал:
- Архива

Дистрибутивно подручје Ниш

Огранак Врање

Број: Д.10.22-411394/2-23

Датум: 28.09.2023. год.

Градска управа Града Врања

Одељење за Урбанизам

Краља Милана бр. 1

17500 Врање

Предмет: Услови за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Горње ливаде“ и стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ на животну средину

Поступајући по вашем захтеву бр. сл /23 од 15.09.2023. године (наш број Д.10.22-411394/1-23 од 20.09.2023. године) за издавање услова за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Горње ливаде“ и стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ на животну средину, Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање, издаје следеће УСЛОВЕ:

1. Постојеће стање електроенергетске инфраструктуре

На простору за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“, односно на к.п. бр.325, 326, 667, 668, 669, 292, 276, 277, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 и на делу к.п. 2240/2 (некатегорисани пут) све КО Содерце, Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд - Огранак Врање, нема електроенергетске објекте.

2. Енергетски подаци из захтева носиоца израде плана

Укупна планирана једновремена снага за обухват планског документа је **$P_j = 3.000 \text{ kW}$** , према издатим Условима за пројектовање и прикључење бр. Д.10.01-344983/2-22 од 30.09.2022. године.

3. Планирано стање електроенергетске инфраструктуре – правила уређења

3.1 Изградња нових ТС 10/0.4kV

На к.п. 325, 326, 667, 668, 669, 292, 276, 277, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 КО Содерце, изградити на погодном месту ТС 10/04kV која ће бити у власништву „**Sunflow South**“ д.о.о, ул. Хумска бр.6, 11000 Београд.

3.2 Изградња нових 10kV водова

Од ТС 10/04kV до места везивања прикључка на ДСЕЕ, до 10kV ћелије у ТС 110/35/10kV Врање 2, потребно је изградити кабловски 10 kV вод, који ће бити у власништву „**Sunflow South**“ д.о.о, ул. Хумска бр.6, 11000 Београд.

Рок чувања-трајно

Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд

страна 1 од 4

4. Инвеститор је у обавези да поштује следеће

- 4.1. При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.
- 4.2. За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловицама и то за водове 35 kV и 10(20)kV 100% резерву, а за водове 1 kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 4.3. Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.
- 4.4. Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 4.5. Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.
- 4.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање.
- 4.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV (Сл. лист РС“ број 65/88 и 18/92).

5. Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

- 5.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 5.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 5.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Огранак Врање.
- 5.4. У случају потребе за измештањем електроенергетских објеката морају се обезбедити алтернативне трасе и инфраструктурни коридори и земљиште уз претходну сагласност Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд. Трошкове постављања електроенергетског објекта на другу локацију, као и трошкове градње, у складу са чл. 217. Закона о енергетици („Сл. гласник РС“ бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/20 –др.закон и 62/23), сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“ бр. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 62/23) обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

6. Ови Услови имају важност 12 месеци од дана издавања.
7. Ови Услови се могу користити само за израду Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „Горње ливаде“ и стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ на животну средину. При било којој измени енергетских података наведених у техничким условима, као и при изради измена и допуна Плана детаљне регулације, неопходно је да нам се обратите са захтевом за издавање нових техничких услова за план.

ПРИЛОГ: Географски приказ ЕЕО и локације СЕ са постојећим стањем електродистрибутивне мреже на предметном подручју

Директор Огранка

Горан Николић, дипл.ек.

Доставити:

- Наслову
- Писарници
- Сектору за план. и инвест. ДП Ниш

ПРИЛОГ: Географски приказ ЕЕО и локације СЕ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 350-01-00154/2023-03

Датум: 03.10.2023.

Немањина 22-26

Београд

ГРАД ВРАЊЕ – ГРАДСКА УПРАВА

Одељење за урбанизам, имовинско – правне послове, комунално – стамбене
делатности и заштита животне средине

Краља Милана бр. 1
17500 Врање

Предмет: Услови за потребу израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању.

У вези дописа број: сл/23 од 15.09.2023 године којим сте се обратили Министарству заштите животне средине за издавање услова за потребу израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању обавештавамо вас следеће:

- У саставу Одлуке о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању је и Одлука о изради стратешке процене утицаја на животну средину. Извештајем о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању одредиће се мере за смањење негативних ефеката на животну средину које треба применити при реализацији наведеног плана као и при изради пројектне документације.

- У обухвату Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Содерце у Врању не налазе се Севесо постројења, тако да нема услова у вези могућег хемијског удеса.
- У складу са члановима 8. и 9. Законом о заштити природе ("Службени гласник РС", број 36/2009, 88/2010, 91/2010 и 14/16), у поступку израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Содерце у Врању потребно је прибавити услове заштите природе које издаје надлежни Завод за заштиту природе Србије.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

По решењу о овлашћењу

бр. 021-01-36/2022-09

од 10.11.2022. год

Александар Дујановић

Доставити:

- Наслову
- Архиви

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд, Булевар Михајла Пупина 113.

тел: 011/711-34-10, 711-27-70

факс: 011/711-85-13

Број:

14450

Датум:

17.10.2023

Град Врање
Градска управа
Одељење за урбанизам,
имовинско – правне послове,
комунално – стамбене делатности
и заштита животне средине
Врање

Предмет: Одговор на захтев за доставу услова (података) који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Содерце у Врању

Јавно предузеће „Србијашуме“ примило је Ваш предмет бр. сл/23, за доставу услова (података), из надлежности овог предузећа, који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Содерце у Врању (у даљем тексту: План), обавештавамо Вас да граница Плана обухвата површине којима газдује ЈП „Србијашуме“ и које су у Основи газдовања шумама, за Газдинску јединицу „Гранична шума“ (важи од: 2020 – 2029 године), евидентирание као земљиште за остале сврхе.

Уколико су пројектом обухваћене шуме сопственика, при његовој реализацији, морају се узети у обзир и поштовати одредбе Закона о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон).

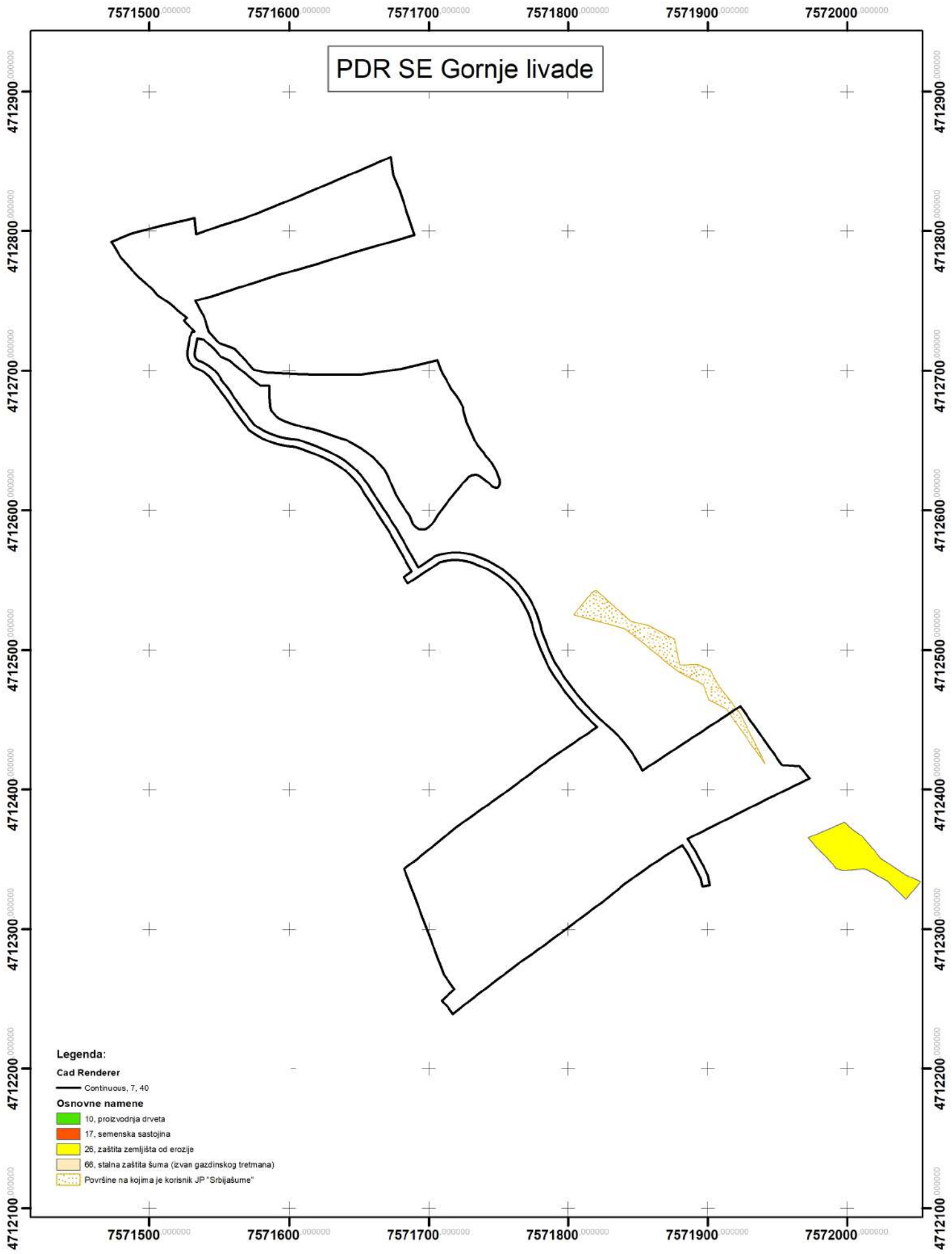
Прилог на ЦД-у:

- Тематска карта основне намене.

Вршилац дужности директора

Игор Брауновић

Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

Број: 000223047 2023 14840 007 000 000 001

Датум: 11. октобар 2023. године

Београд

ГРАД ВРАЊЕ

- Градска управа -

- Одељење за урбанизам, имовинскоправне послове, комунално-стамбене делатности и
заштиту животне средине -

ВРАЊЕ

Краља Милана бр.1

У вези са вашим дописом број: сл/23 од 15. септембра 2023. године, којим сте се обратили овом министарству са захтевом за издавање услова и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње Ливаде” КО Содерце у Врању (у даљем тексту: План) и Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње Ливаде” КО Содерце у Врању на животну средину, обавештавамо вас о следећем:

Приликом израде наведеног плана, потребно је поштовати одредбе Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон), а које се односе на заштиту, уређење и коришћење пољопривредног земљишта за земљиште које ће у границама Плана по врсти и намени остати пољопривредно земљиште.

Чланом 15. наведеног закона прописано је да се пољопривредно земљиште користи за пољопривредну производњу и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним овим законом. Чланом 22. истог закона прописана је забрана коришћења обрадивог пољопривредног земљишта прве, друге, треће, четврте и пете катастарске класе у непољопривредне сврхе. У којим случајевима постоји могућност изузетка забране коришћења обрадивог пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе прописано је чланом 23. Закона о пољопривредном земљишту, док су чланом 24. тог закона прописани услови и начин давања сагласности на промену намене обрадивог пољопривредног земљишта. Такође, чланом 27. овог закона прописано је да обрадиво

пољопривредно земљиште не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од пола хектара, односно да обрадиво пољопривредно земљиште уређено комасацијом не може да се уситни на парцеле чија је површина мања од једног хектара. Чланом 55. наведеног закона прописана је обавеза израде пројекта рекултивације пољопривредног земљишта које је коришћено за експлоатацију минералних сировина или за друге намене које немају трајни карактер.

Надаље, целокупан План потребно је усагласити са Законом о шумама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18 - др. закон).

Посебно истичемо члан 4. став 2. тач. 1) и 2) Закона о шумама којим је прописано да се заштита општег интереса обезбеђује забраном трајног смањивања површина под шумама и повећањем укупног шумског фонда, као и удела државног власништва у шумама у Републици Србији, а нарочито у шумама са посебном наменом.

Чланом 9. Закона о шумама јасно су прописане мере за очување шума, које, између осталог, обухватају забрану крчења, пустошења и чисте сече шума.

Када је реч о изградњи објеката у шумама, чланом 63. став 1. Закона о шумама прописано је да у шумама могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописом којим се уређује област дивљачи и ловства.

Уколико у обухвату планског документа постоји потреба за формирањем друге врсте земљишта на подручју где су тренутно шумско земљиште и површине под шумом, неопходно је да се планским документом изврши промена намене земљишта из шумског у друге врсте земљишта у складу са чланом 88. став 8. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), а све како би био испуњен услов из члана 10. Закона о шумама.

Чланом 10. Закона о шумама прописано је под којим условима може да се врши промена намене шуме и шумског земљишта.

Указујемо и на обавезу плаћања накнаде за промену намене шуме и шумског земљишта из члана 10. Закона о шумама, која је утврђена чл. 50–55. Закона о накнадама за коришћење јавних добара („Службени гласник РС”, бр. 95/18, 49/19, 86/19, 156/20, 15/21 и 15/23).

Сагласно Закону о Просторном плану Републике Србије и пројектованом степену шумовитости, као и Стратегији развоја шумарства РС („Службени гласник РС”, број 59/06), неопходно је одредити и површине за пошумљавање, те предвидети промену намене површина на којима је фактичко стање шума, а све у односу на тренутно стање у катастру непокретности.

Чланом 117. став 1. тач. 17) и 20) Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон) је прописано да се водни услови издају за израду просторних планова (просторни план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких планова (план генералне регулације и генерални урбанистички план). Водни услови се не издају појединачно за посебне целине и зоне за које се доносе планови детаљне регулације или друга планска документа – урбанистичко-техничка документација, а која обухватају објекте за чију се изградњу или реконструкцију издају водни услови, сагласно члану 117. Закона о водама (за израду техничке документације – пројекат) или објекте за чију изградњу водни услови нису потребни.

Сходно горњем образложењу, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичка дирекција за воде, локалној самоуправи издаје водна акта за

израду планске документације: водне услове за израду просторног плана једнице локалне самоуправе, а водне услове за израду урбанистичких планова (генерални урбанистички план и план генералне регулације) на територији јединице локалне самоуправе издаје Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе”. У конкретном случају, за потребе прибављања услова за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Содерце у Врању, потребно је да се подносилац захтева директно обрати ЈВП „Србијаводе”, ВПЦ „Морава”, Ниш, Трг краља Александра Ујединитеља бр. 2.

За појединачну изградњу објеката, реконструкцију постојећих објеката и извођење других радова који могу трајно, повремено или привремено утицати на промене у водном режиму из члана 117. став 1. Закона о водама, потребно је прибављање водних услова за израду техничке документације (пројекат) којима се прописују технички и други услови у погледу уређења водотока и заштите од штетног дејства вода, уређења и коришћења вода и заштите вода од загађивања, као и други услови од значаја за управљање водама, сагласно одредбама Закона о водама.

У погледу прибављања података (мишљења, генерални пројекти, расположива техничка документација, издата водна акта, итд.), потребно је да користите мишљења надлежних организација и других правних лица која управљају водним објектима, врше послове мониторинга количине и квалитета вода, итд. (јавно водопривредно предузеће, републичка организација надлежна за хидрометеоролошке послове, и др.), у складу са одговарајућим одредбама Закона о водама.

Указујемо и на то да је у члану 18. став 1. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) предвиђено да орган надлежан за припрему плана и програма доставља органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени, док је ставом 3. овог члана прописано да су заинтересовани органи и организације дужни да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева. У складу са тим, потребно је да Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде упутите захтев за давање мишљења на Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Содерце у Врању.

МИНИСТАР
Јелена Танасковић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО РУДАРСТВА
И ЕНЕРГЕТИКЕ

Број: 000223951/2023
Датум: 19.10.2023. године
Београд

ГРАД ВРАЊЕ
Градска управа
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене
делатности и заштита животне средине

Краља Милана бр. 1
17500 Врање

Предмет: Услови од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину

Поштовани,

У складу са Вашим дописом број сл/23 од 15.09.2023. године којим сте нам упутили захтев за **достављање услова од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину**, а сходно делокругу рада Министарства рударства и енергетике, обавештавамо Вас следеће:

- Са аспекта делокруга рада Сектора за обновљиве изворе енергије посебну пажњу треба обратити на енергетске објекте који су већ изграђени или су већ стекли одређена права по питању изградње и експлоатације. Према Закону о улагањима („Службени гласник РС“, бр. 89/15 и 95/18), члан 4. став 2. „Јамчи се заштита улагањима извршеним у складу са законом“. Неопходно је утврдити да ли се на предметној територији већ налази неки енергетски објекат или је стечено право по питању изградње, односно да ли у складу са Законом о енергетици и Законом о планирању и изградњи неки инвеститор већ поседује:
  1. Енергетску дозволу;
  2. Грађевинску дозволу или одобрење за изградњу;
  3. Употребну дозволу или други акт којим се дозвољава употреба објекта.
- Са аспекта делокруга рада Сектор за нафту и гас указује да је План детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО Сдерце у Врању на животну средину, потребно израдити у складу са одредбама следећих прописа:

1. Закон о енергетици („Сл. гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - др. закон, 40/21, 35/23 - др. закон и 62/23);
  2. Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС", број 104/09);
  3. Правилника о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 бар ("Службени гласник РС", бр. 37/13 и 87/15);
  4. Правилник о техничким условима за несметан и безбедан транспорт нафтоводима и продуктоводима ("Службени гласник РС", бр. 37/13);
  5. Правилник о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 бар ("Службени гласник РС", број 86/15).
- Сектор за електроенергетику размотрио је достављени материјал и из делокруга рада указује да је за потребе израде услова за израду Плана детаљне регулације потребно придржавати се одредби Закон о енергетици („Службени гласник РС", бр. 145/14, 95/18 - други закон, 40/21, 35/23 - други закон и 62/23) и техничких норматива у области електроенергетике.

Такође, у прилогу достављамо прибављене услове енергетских субјеката које је при изради предметног Плана потребно уважити:

- Акционарско друштво „Електромрежа Србије" Београд акт број 130-00-UTD-003-1307/2023-004 од 06.10.2023.године и прилог акт број 130-00-UTD-003-1307/2023-003 од 05.10.2023.године;
- Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд акт број: 2540400-Д.08.01-411394/3-23 од 03.10.2023.године и прилог огранка ЕД Врање акт број Д.10.22-411394/2-23 од 28.09.2023.године
- Акционарско друштво „Електропривреда Србије" Београд акт број 12.01.20/270-23 од 09.10.2023.године.

С поштовањем,

 МИНИСТАР
Државка Бедовић Хандановић

Прилог: 3

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА,
САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Сектор за просторно планирање и урбанизам

Број: 000262766 2023 14810 006 000 000 001

Датум: 24.10.2023.

Краља Милутина 10а, Београд

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА

Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине

17 500 Врање

Краља Милана, број 1

Предмет: Издавање услова и података који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању

Поштовани,

Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре обратили сте се захтевом број: сл/23 од 15.09.2023. године за издавање услова и података за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању, за који је донета Одлука о изради Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде” КО Сдерце у Врању („Службени гласник града Врања”, број 10/23).

Поводом предметног захтева обавештавамо вас следеће:

- План треба да буде израђен у складу са одредбама Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19) и одредбама друге законске регулативе од значаја за планирање и уређење простора.
- План треба ускладити са смерницама и планским решењима утврђеним свим важећим плановима вишег реда, почев од Просторног плана Републике Србије („Службени гласник РС”, број 88/10).
- У складу са одредбама ЗПИ и чл. 46-48. Правилника, за потребе израде плана потребно је прибавити податке и посебне услове, и то од свих надлежних

органа, посебних организација и ималаца јавних овлашћења законом овлашћених да их утврђују и издају.

Истовремено напомињемо да је са предметним планским документом потребно поступати на начин предвиђен Правилником о садржини и начину вођења и одржавања Централног регистра планских докумената, информационог система о стању у простору и локалног информационог система и дигиталном формату достављања планских докумената („Службени гласник РС”, број 33/15).

С поштовањем,

В.Д. ПОМОЋНИКА МИНИСТРА

г-р Ђорђе Милић

по овлашћењу министра број:

119-01-1117/2022-02 од 12.12.2022. године

Достављено:

- наслову,
- архиви.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА
Сектор за инспекцијске послове
Одељење санитарне инспекције
- Одсек за санитарни надзор Врање -
Број: 530-53-1862/2023-10
26.09.2023. године
ПЧИЊСКИ УПРАВНИ ОКРУГ
В Р А Њ Е

**ГРАДСКА УПРАВА ВРАЊЕ Одељење за урбанизам ,имовинске –правне послове,комунално
стамбене делатности и заштите животне средине**

Врање

ПРЕДМЕТ: Локацијски санитарни услови за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ „на делу катастарске општине Сoderце на територији града Врања и Извештаја о стратешкој процени утицаја плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде.. на делу катастарске Општине Сoderце на територији Града Врања на животну средину .

Вашим захтевом бр. Сл/23 од 15 09 2023. године,заведен 25 09 2023год затражили сте санитарне услове за израду Плана детаљне регулације соларне електране „ ГОРЊЕ ЛИВАДЕ „на делу катастарске општине Сoderце на територији града Врања и Извештаја о стратешкој процени утицаја плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде.. на делу катастарске Општине Сoderце на територији Града Врања на животну средину .

На основу члана 8. Закона о санитарном надзору /„Сл гласник РС,, бр. 125/04/, објекти који подлежу санитарном надзору су објекти у којима се обавља: 1.здравствена делатност; 2..делатност производње и промет животних намирница и предмета опште употребе, 3. делатност јавног снабдевања становништва водом за пиће; 4. угоститељска делатност; 5.образовна васпитна делатност; 8.делатност културе, спорта и рекреације; 9. делатност јавног саобраћаја; 10. и други објекти.

С тим у вези, општи санитарни услови који се морају обезбедити за сваки објекат који подлеже санитарном надзору регулисани су Правилником о општим санитарним условима које морају да испуне објекти који подлежу санитарном надзору /„Сл.гласник РС,, бр. 47/2006/.

При планирању је важно водити рачуна о заштити површинских и подземних вода, као и изворишта и објеката за коришћење вода од случајног или намерног загађења, како на самој локацији, тако и у околини. На основу члана 27., 28., 29. Правилника о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл.гласник РС,, бр. 92/08,,) дефинисано је одржавање зона санитарне заштите изворишта: непосредна, ужа и шира зона санитарне заштите. Објекти за снабдевање становништва водом за пиће се обезбеђују зонама и појасевима санитарне заштите који се уносе у катастарске, као и просторне и урбанистичке планове у складу са хидрогеолошким и другим својствима земљишта. На основу члана 77. Закона о водома („Сл.гласник РС,, бр. 30/2010 ,93/12 101/16)), дефинисана је заштита изворишта за водоснабдевање.

У складу са Законом о санитарном надзору /„Сл.гласник РС„, бр. 125/04/, све сагласности на идејне пројекте, које су неопходне по Закону о санитарном надзору /објекти водоснабдевања, индустријски објекти за производњу животних намирница/, прибавља, по службеној дужности, орган надлежан за издавање одобрења за изградњу, о трошку инвеститора.а поменут план ветроелектране не подлеже издавању санитарне сагласности на идејни пројекат.

С поштовањем.

САНИТАРНИ ИНСПЕКТОР
др Светлана Ђорђевић

ЈП УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊА ГРАДА ВРАЊА

Жиро рачун: 200-3282690101008-88
Шифра делатности: 7111
Матични број: 17223437
ПИБ: 101767868

Република Србија
Јавно предузеће
Урбанизам и изградња града Врања
Ул. Лоле Рибара 1, Врање

Деловодни број: 1126-1/23
Датум: 19.09.2023. год.
Врање

Број 1126-1/23
Датум: 23.11. 20 23 године
Врање

ПРЕДМЕТ: УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Поштовани,

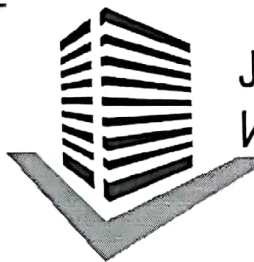
Дописом Града Врања, Градске управе, Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, број сл/23 од 15.09.2023. године, наш број 1126/23, затражено је издавање услова за потребе ИЗРАДЕ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ И СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

. Уз Захтев је достављена Одлука о изради плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сoderце у Врању („Службени гласник града Врања“, број 10/23) и Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сoderце у Врању на животну средину („Службени гласник града Врања“, број 7/23).

Увидом у документацију, утврђено је да се у оквиру границе планског документа налазе делови пољопривредног земљишта и део некатегорисаног пута.

Приликом израде предметног плана, потребно је испунити следеће услове:

- Предметни план ускладити са важећим Просторним планом Града Врања („Службени гласник града Врања“, број 18/18, 36/20 и 10/23) као планским документом вишег реда;
- Предметни план ускладити са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23);
- Предметни план ускладити са Законом о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон и 40/2021);
- Предметни план ускладити са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања изградњи („Сл. гласник РС“, 32/19);

ЈП УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊА ГРАДА ВРАЊА

Жиро рачун: 200-3282690101008-88
Шифра делатности: 7111
Матични број: 17223437
ПИБ: 101767868

- Предметни план ускладити са Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу ("Сл. гласник РС", 22/15);
- И осталом законском и подзаконском регулативом.

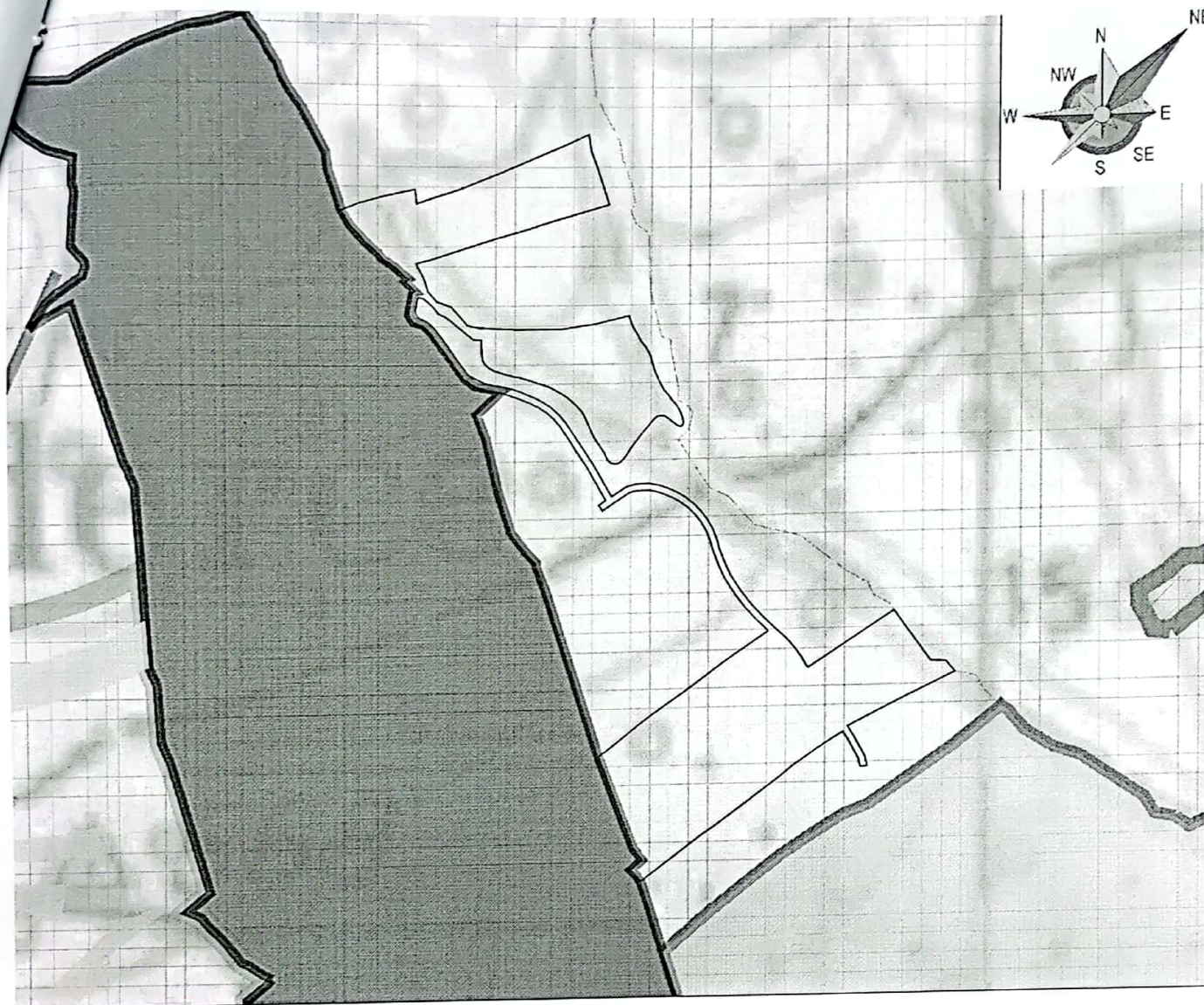
Особа за контакт:

Јелена Здравковић, дпп
Тел: 0648198616
jelena.dzipkovic@urbanizamvr.rs

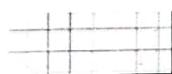

ВД Директора

Славољуб Стојменовић

ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

ПОЉОПРИВРЕДНИ РЕЈОН ПОБРЋА

КАРТА 1 - НАМЕНА ПРОСТОРА Р 1 : 5000
ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА ВРАЊА
 "Службени гласник града Врања", број 18/18 , 36/20 и 10/23

Ј.П. УРБАНИЗАМ И ИЗГРАДЊА
 ГРАДА ВРАЊА
 Улица Иве Лоле Рибара бр. 1, тел/факс: (017) 422-742

Број: 922-3-154/2023

Датум: 26. септембар 2023. године

Градска управа Врање
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине
ул. Краља Милана бр. 1
17 500 ВРАЊЕ

Предмет: Повраћај техничке документације за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању

У вези захтева број сл/23 од 15.09.2023. године (достављеног 20.09.2023. године, којим сте се обратили Републичком хидрометеоролошком заводу (у даљем тексту: РХМЗ) за издавање услова (података) који су од значаја за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању, обавештавамо вас следеће:

1. Достављени захтев је нејасан у погледу надлежности РХМЗ.
2. РХМЗ не утврђује посебне услове за заштиту и уређење простора и изградњу објеката у смислу Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС" број 72/09 и други).
3. Законом о планирању и изградњи није прописано прибављање услова РХМЗ у поступку добијања грађевинских дозвола и израде урбанистичких планова и пројеката за изградњу појединачних објеката.
4. За издавање метеоролошких и/или хидролошких података, неопходно је обратити се захтевом у коме ће бити прецизно наведени назив мерног места, тип, врста и обим података који су потребни за израду пројектне документације.
5. Планска документација треба да буде у складу са Законом о метеоролошкој и хидролошкој делатности ("Службени Гласник РС" бр. 88/10) и Уредбом о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врстама ограничења које се могу увести у заштитним зонама ("Службени гласник РС" бр. 34/13), да обезбеди поштовање заштитних зона уведених око станица и да буде у складу са прописаном удаљеношћу од лансирних (противградних) станица. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних (противградних) станица могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.
6. Законом о министарствима, донетим 11.03.2011. године, послови које је обављао РХМЗ из области заштите животне средине прешли су у надлежност Агенције за заштиту животне средине при надлежном министарству. На основу тога, РХМЗ није надлежан за захтеве у вези са стратешким проценама утицаја планова на животну средину.

У складу са напред наведеним, РХМЗ НЕМА ОСНОВА за решавање по предметном захтеву.

В. Д. ПОМОЋНИКА ДИРЕКТОРА
Ср мр Славимир Стевановић, дипл. инж. грађ.

ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
CIVIL AVIATION DIRECTORATE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

4/3-09-02.09.2023-0001
22.09.2023.

ГРАД ВРАЊЕ
Градска управа

**Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштита животне средине**

Краља Милана бр. 1
17500 Врање

Предмет: Захтев за издавање услова за израду Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању на животну средину

Веза: Ваш захтев од 15.09.2023. године, заведен у Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије под бројем 4/3-09-0293/2023-0001 од 20.09.2023. године

Поштовани,

У вези са Вашим захтевом којим се за потребе израде Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању и Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „Горње ливаде“ КО Сдерце у Врању на животну средину на к.п. 325, 326, 667, 668, 669, 292, 277, 276, 290, 291, 280, 281, 282/1, 282/2, 657, 662, 660, 666, 327, 328, 663 КО Сдерце и део к.п. 2240/2 (некатегорисани пут) КО Сдерце (у даљем тексту „План“), траже услови и подаци из наше надлежности, обавештавамо Вас о следећем:

Увидом у поднету документацију, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије констатовао је да се унутар граница обухвата предметног Плана не налазе објекти од значаја за одвијање цивилног ваздушног саобраћаја, тако да Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије нема посебне услове.

1. У складу са чланом 117. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, број 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др.закон, 83/18, 9/20 и 62/23) за израду или постављање објекта, инсталација и уређаја на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја мора да се прибави сагласност Директората.
2. У складу са чланом 119. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др.закон, 83/18, 9/20 и 62/23) за израду или постављање објекта, инсталација и уређаја на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби, мора да се прибави сагласност Директората.

С поштовањем,

Достављено:

Настову

- ДЦВ-у

- а/а

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
РАТЕЛ
РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО ЗА
ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ
И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

Број: 1-01-3491-343/23-1
Датум: 25.09.2023.
Београд

ГРАД ВРАЊЕ
ГРАДСКА УПРАВА
Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове,
комунално-стамбене делатности и заштита животне средине
Краља Милана 1
17501 ВРАЊЕ
ПАК: 630315

**Предмет: Захтев за издавање услова (података) који су од значаја за израду
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ
„ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ
ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА
ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“
КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

У вези са Вашим дописом број: сл/23 од 15.09.2023. године, из делокруга рада Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (у даљем тексту: Регулатора), обавештавамо вас следеће:

- Регулатор не располаже подацима који се односе на постојеће телекомуникационе инфраструктурне објекте, осим за локације радио станица, а остали подаци се могу добити од телекомуникационих оператора и провајдера;
- подаци се односе на тренутно стање у бази података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра и бази података о коришћењу радио-дифузног спектра и налазе се у одговарајућим Регистрима.

У прилогу овог дописа достављамо вам извод из базе података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра за град Врање, на дан 25.09.2023. године (на DVD-у).

Такође вас обавештавамо да претрагу података по општинама можете вршити коришћењем следећих линкова:

- за претрагу Регистра "База података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра":
<http://registar.ratel.rs/cyr/reg203>
- за претрагу Регистра "База података коришћењу радио-дифузног спектра":
<http://registar.ratel.rs/cyr/reg204>

Контакт особа у Регулатору за податке који се односе на извод из базе података о коришћењу радио-фреквенцијског спектра је Драгица Безаревић, е-пошта: dragica.bezarevic@ratel.rs, тел 011/2026-847.

При изради предметног плана и техничке документације, неопходно је обезбедити заштиту електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава и предвидети техничке и друге захтеве при изградњи пратеће инфраструктуре потребне за постављање

електронских комуникационих мрежа, припадајућих средстава и електронске комуникационе опреме, сагласно одредбама Закона и правилника, како је наведено у даљем тексту.

Захтеви за утврђивање заштитног појаса и начин извођења радова у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и захтеви који се односе на утврђивање радио коридора прописани су чл. 48. и 49. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, број 35/23 у даљем тексту: Закон), Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС”, број 16/12, у даљем тексту: Правилник) ближе су прописани захтеви за утврђивање заштитног појаса и начина извођења радова у близини електронских комуникационих мрежа и припадајућих средстава, као и захтеви који се односе на утврђивање радио-коридора, димензија заштитне зоне и изградње објеката у оквиру те зоне. Правилник је доступан на:

https://www.ratel.rs/uploads/documents/pdf_documents/documents/Regulativa/Pravilnici/Pravilnici_koje_donosi_MTID/Pravilnik%20o%20koridorima.%20SGRS%2016-12.pdf.

Посебно указујемо на следеће чланове Правилника:

Члан 4.- Зоне штетног утицаја електроенергетских постројења на електронске комуникационе водове и мреже; Члан 5.- Паралелно вођење, приближавање и укрштање подземног и надземног електронског комуникационог вода са електроенергетском инфраструктуром; Члан 6.- Зоне електронске комуникационе инфраструктуре према другим инсталацијама и објектима; Члан 7.- Водовод и канализација; Члан 8.- Гасовод; Члан 9.- Топловод; Члан 10.- Остали цевоводи и објекти; Члан 11.- Подводне инсталације; Поглавље - Величина заштитне зоне радио центара и радио коридори, чл. 13, 14, 15, 16, 18 и 20.

Регулатор води ажурну евиденцију оператора јавних комуникационих мрежа и услуга у електронској форми, а која садржи подручја на којима су успостављене мреже или на којима се пружају услуге. Евиденција је доступна на: <http://registar.ratel.rs/cyr/reg201>.

Одредбом члана 173. став 4. Закона прописано је, да се до доношења аката у складу са Законом, примењују подзаконски акти донети на основу Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13 – УС, 62/14 и 95/18 – др. закон).

С поштовањем,

ДИРЕКТОР

Драган Пејовић
Драган Пејовић

Прилог: као у тексту

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д 211-405408/2-2023 А. Перић

ДАТУМ: 29.09.2023

ИНТЕРНИ БРОЈ:

БРОЈ ИЗ ЛКРМ: 31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНО ПЛАНИРАЊЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ, ВОЖДОВА 11А

ВЕЗА:

На захтев ГУ Града Врања, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине бр. sl/23 од 15.09.2023.г. у име инвеститора: „SUNFLOW South "d.o.o. Београд, улица Хумска бр. 6., Општина Савски Венац, 11000 Београд, на основу члана 53а, а у вези са чланом 54. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 72/09, 81/09, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18 и 2/19), члана 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре („Службени гласник РС“ број 113/2015, 96/2016 и 120/2017), члана 8. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС“ број 35/2015, 114/2015 и 117/2017) и Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“ број 44/2010, 60/2013, одлуке УС и 62/2014) и ситуације са уцртаним ТК кабловима, а у циљу заштите ТК објеката и стварања услова за реализацију планова развоја телекомуникационе мреже Телекома Србија, овим дајемо

ТЕХНИЧКЕ УСЛОВЕ

за израду ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „ГОРЊЕ ЛИВАДЕ“ КО СОДЕРЦЕ У ВРАЊУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.

ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ РАДОВА

Како на предметним катастарским парцелама **постоје** подземни телекомуникациони каблови Телеком-а Србија, дајемо сагласност за извођење радова под следећим условима:

1. Како на истој локацији постоје ОПТИЧКИ каблови, исти се не смеју оштетити приликом извођења радова на предметном објекту.

2. Уколико је потребно измештање каблова, Извођач-инвеститор је дужан да се благовремено обрати надлежној служби „Телекома Србија“ - Служба за мрежне операције Врање, шеф Тома Димитријевић, контакт телефон 017/417-081. Трошкове евентуалног измештања сноси Извођач-инвеститор.

3. Уколико приликом извођења радова дође до оштећења истих, трошкове оправке оштећења сноси извођач-инвеститор.

За сва евентуална обавештења у вези издатих Услови можете се обратити Предузећу за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д., Служба за планирање и изградњу мреже Ниш, одељење у Врању, особа за контакт Предраг Марић 064/6121770, 017/423240, predragmar@telekom.rs.

Прилог: 1. Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром

Boban Ilić

200016642

Digitally signed by
Boban Ilić 200016642
Date: 2023.09.29
15:29:48 +02'00'

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

